Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

No. 293 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, Gruodžio-Dec. 14, 1943 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIII. Dienraščio XXV

SOVIETAI PRADĖJO OFENSYVĄ Į VAKARUS NUO KIJEVO

KRISLAI

Prezidentas Maltoje.
Jo Priešai Nesnaudžia.
Raudonoji Armija ir Ruda Armija.
Lygsvaros Netekę Žmonės.

Rašo **R. MIZARA**

Šiuos žodžius rašant žinios skelbia, kad prezidentas Rooseveltas grįžta iš savo istorinės kelionės, iš didžiosios misijos—iš Teherano, Kairo konferencijų. Gal kai šituos žodžius skaitytojas skaitys, Prezidentas jau bus Baltajame Name, ilsėsis. O poilsis jam yra labai reikalingas.

Grįždamas iš Kairo, sakoma, prezidentas aplankė mūsų karius, kovojančius Viduržemio Jūros fronte.

Jis taipgi buvo sustojęs ir istorinėje Maltos saloje, daugiausiai priešo bombarduotoj ir naikintoj.

Šis jo sustojimas Maltoje buvo labai simbolingas: rodosi, visai neseniai Maltos žmonės buvo priešo iš visų pusių apsupti, naikinami, badu marinami. O dabar, štai, mūsų prezidentas ten laisvai gali sustoti ir su tais pačiais žmonėmis kalbėtis. Tas parodo, kokių didelių laimėjimų mes pasiekėme per mažiau kaip metus laiko!

Tačiau klystų tas, kuris manytų, kad, grįžęs namon, prezid. Rooseveltas galės ramiai ilsėtis.

Atsiminkime, kad Roosevelto administracijos priešai, visoki apyseriai, nesnaudžia. Jie bando griauti vidujinį mūsų frontą; jie bando įvesti krašte infliaciją. Jei tas jiems pavyktų, jie labai pakenktų mūsų karo frontams.

Prieš Demokratinių Lietuvių Suvažiavimą pradėjo skandališkai rėkti lietuviškų kryžiokų spauda. Rėkia Draugas, rėkia Tėvynė, rėkia Amerika, rėkia kiti tos rūšies laikraščiai, kurie tiek daug dėjo vilties Hitleryje, bet kurių viltis nunešė vėjai.

Nepaisant to, Suvažiavimas įvyks ir jis bus pasekmingas!

Po to, kada senoji Čikagos Keistučio Kliubo valdyba, pridariusi visokių skandalų, tapo išrinkta dar vieniems metams, tai Draugas ir Naujienos, atrodė, patruks iš riksmo ir kliksmo.

Grigaitis Naujienose šitaip suriko:

"Raudonoji Armija rinkimus pralaimėjo..."

Į tai Vilnis šitaip atremia:

"Skaitytojas iš šio šlamštelio gauna įspūdį, kad į Keistučio Kliubo susirinkimą buvo atvykus Raudonoji Armija, ji ten dalyvavo rinkimuose ir pralaimėjo. Jeigu jau priimti tokius terminus, tai išeina, kad rudoji — nacinė armija ten buvo ir laimėjo. O tos armijos priešakyje stovėjo teisėjas Jona T. Zuriukas ir N. Klimukas, o jos generalinis štabas buvo ant 18-tos gatvės ir iš kur davė komandą.

"Toliau, jeigu jau veikia Keistučio kliube šios dvi armijos, tai reikia būti logiškiem ir ištarus A tarti B ir C. O tuomet rasime, kad rinkimus pralaimėjo Maskva ir Washingtonas, o laimėjo Berlynas."

Žinoma, to nebuvo. Keistučio kliube, tiesa, pavyko laikinai keturioms sriovėms — klerikalams, socijalistams, fašistams ir sandariečiams—pasilaikyti valdyboj. Bet tai pavyko dėl to, kad dauguma kliubo narių kryžiokų dar užtenkamai nepažino. Dabar pažins.

Vilnis šitaip tiems lietuviškiems kryžiokams palinki:

"Pasakius katalikiškai: Dieve, padėk jums išsikraustyti visai iš protinės lygsvaros."

Man atrodo, kad Dievas **juos** prie to jau beveik yra **privedęs.**

Talkininkai Daužo Įnirtusias Nacių Kontr-Atakas

Alžyras, gruod. 13. —Naciai veda desperatiškas kontr-atakas visu Italijos frontu. Bet Penktoji amerikiečių - anglų armija vakariniame Italijos šone atmušė vokiečių šturmavimus, atgriebė nuo nacių laikinai užimtus punktus ir pagerino savo pozicijas.

Aštuntoji anglų armija, rytinio pajūrio ruožte, nugalėdama vokiečių atakas, paplatino savo įvarytą kylį į priešų pozicijas į šiaurius nuo Moro upės ir užėmė dar vieną aukštumą.

Talkininkų lakūnai ir artilerija padarė didelių vokiečiams nuostolių.

TŪKSTANČIAI PRIEŠŲ PAIMTI NELAISVĖN

Alžyras, gruod. 13.—Nuo amerikiečių - anglų įsiveržimo Italijon iki šiol paimta nelaisvėn jau 6,000 hitlerininkų.

Žadama Pilna Pilietybė Mahometonams Šiaur. Francūzų Afrikoj

Alžyras. — Generolas de Gaulle, pirmininkas valdinio Francūzų Komiteto Tautai Laisvinti, paskelbė, jog Alžyro mahometonams bus suteikta pilnos pilietybės teisės ir daugiau jų bus priimta į vietinius seimelius ir į valdiškas įstaigas.

De Gaulle sakė, kad "atgemanti" francūzų valdžia gerins ir mahometonų gyvenimo sąlygas. Kartu jis džiaugėsi mahometonų ištikimybe Francijai.

Mahometonai, iš savo pusės, džiaugsmingai demonstruoja, sveikindami šį de Gaulle pareiškimą.

Suprantama, kad gen. de Gaulle stengėsi nuramint Alžyro mahometonų jausmus, kurie buvo sudrumsti, kada francūzai kiek pirmiau suėmė mahometoniško Lebano krašto valdininkus ir seimo narius, paskelbusius visišką Lebano nepriklausomybę nuo Francijos. Paskui jie buvo išlaisvinti.

Prakalbos Baltimorėje

Chicagos delegatai, vykdami į Demokratinių Lietuvių Suvažiavimą, pasakys keilę prakalbų.

Ketvirtadienį, gruodžio 16 dieną, 7:30 val. vakare, Lietuvių Svetainėj, 853 Hollins St., Baltimore, kalbės senas lietuvių veikėjas Dr. Graičiūnas ir V. Andriulis, "Vilnies" redaktorius. Jie sakys labai svarbiomis temomis prakalbas.

Visus Baltimorės ir apylinkės lietuvius raginame atsilankyti.

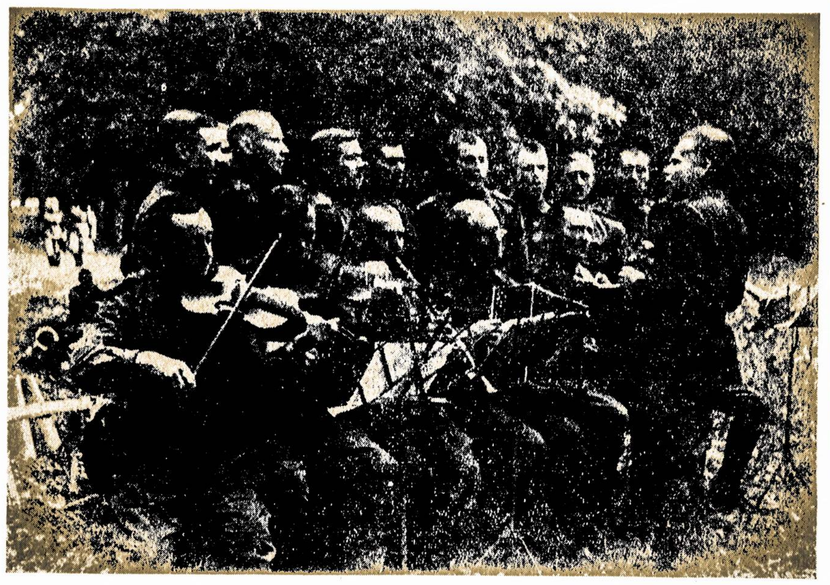

Lietuvių raudonarmiečių choras linksmina kovūnus mūšiams aprimus fronte. Diriguoja drg. Kudirka, kuris jau tarybinėj Lietuvoj buvo patyręs dirigentas.

Tūkstančiai Lietuvių Raudonarmiečių Pagerbti už Drąsą ir Gabumus

Maskva. — Rašo R. Šarmaitis:

Lietuviški Raudonosios Armijos pulkai drąsiais žygiais prieš vokiečius, už Lietuvos atvadavimą, įrodo, kad jie yra vertingi ainiai didvyriškų savo protėvių.

Niekuomet nebus pamiršti vardai dabartinių lietuvių narsuolių, raudonarmiečių Vacio Bernatenio, Viktoro Jacenevičiaus, Birutės Karosienės ir daugelio kitų.

Lietuvių kovūnų žygiai yra minimi specialiuose Raudonosios Armijos komandos pareiškimuose ir patvirtinti ordinais ir medaliais, kurių jiem buvo suteikta 3,015 iki lapkričio 7 d. š. m.

21 iš to skaičiaus buvo pagerbta Raudonosios Vėliavos ordinais, 9 Nevos Aleksandro ordinais, 14 Patrijotinio Karo pirmos klasės ordinais, 74 Patrijotinio Karo antros klasės ordinais ir 369 Raudonosios Žvaigždės ordinais.

1,424 lietuviai raudonarmiečiai gavo medalius už narsą, 1,104 už pasižymėjimą tarnyboje.

(Tąsa 5-me pusl.)

ČECHOSLOVAKIJA PASIRAŠĖ DRAUGINGUMO SUTARTĮ SU SOVIETAIS

Maskva. — Sovietų Sąjunga ir Čechoslovakija pasirašė draugiškumo ir tarpusavio pagalbos sutartį gruod. 12 d.

Pirm sutarties pasirašymo atvyko dr. Eduardas Benes, prezidentas emigracinės čechoslovakų valdžios, ir buvo nuoširdžiausiai priimtas.

Plačiau oficialiai bus pranešta apie sutarties turinį tiktai šį antradienį. Bet suprantama, jog Sovietų sutartis su Čechoslovakija užtikrina viena kitai paramą, jeigu viena ar antra būtų užpulta, ir pasižada glaudžiai ekonominiai sandarbininkauti po karo, bet nesikišti į viena kitos vidujinius politinius reikalus.

Amerikiniai korespondentai pastebi, jog ši sutartis reiškia, kad Čechoslovakija neprisidės prieš lenkų politikierių peršamos mažųjų valstybių sąjungos, atkreiptos prieš Sovietus.

Teigiama, kad Čechoslovakijos - Sovietų sutartis bendrai panaši į Anglijos 20 metų santarvę su Sovietų Sąjunga.

"ĮKVĖPIMAS ČECHAM"

Čechoslovakijos prezidentas Benes, kalbėdamas per Maskvos radiją, pareiškė, jog sutartis su Sovietų Sąjunga yra "naujas įkvėpimo šaltinis" tiem čecham, kurie dabar randasi po vokiečių jungu.

Maskva pasitiko prez. Benesą kaip senąjį draugą. Surengtame jam pagerbti pokilyje dalyvavo premjer. Stalinas, Sovietų pirmininkas Michailas I. Kalininas, užsienių komisaras Molotovas, maršalas Klimas S. Vorošilovas, M. Litvinovas, užsienių reikalų vice-komisaras ir kt.

Čechoslovakai Neprisidės Prie Lenkų Siūlomos Santarvės Prieš Sovietus

Garbė Čechų Brigadai

Pokilyje tostais ir kalbomis buvo sveikinama čechoslovakų brigada, kovojanti sovietiniame fronte prieš nacius, ir jos komanduotojas generolas Krutochvil.

Pirmiau Anglija priešinosi atskirai Čechoslovakijos santarvei su Sovietais ir neleido jos prez. Benesui vykti Maskvon. Bet po anglų užsienių reikalų ministerio A. Edeno atsilankymo Maskvon pusėje spalių mėnesio, Anglija jau sutiko su planuota sutarčia tarp Sovietų Sąjungos ir Čechoslovakijos.

Laisvės Kontestas Gavimui Naujų Skaitytojų

Šiandien Kontestas stovi sekamai:

	Punktai
P. Pilėnas, Philadelphia	**3740**
A. Stripeika—G. Kudirka, Elizabeth	**3309**
A. Kazakevičius — K. Žukauskienė, Newark	**3175**
M. Svinkūnienė—M. Meisonienė, Waterbury	**2921**
J. Bakšys, Worcester	**2273**
ALDLD 2 kp., So. Boston	**1734**
S. Kuzmickas, Shenandoah	**1209**
J. Kazlauskas, Hartford	**957**
S. Penkauskas	**947**
V. Vilkauskas, Nashua	**923**

(Tąsa 5-tam pusl.)

Raudonarmiečiai Artinas Prie Kirovogrado; Užėmė Dar Kelioliką Vietovių

London, gruod. 13. — Sovietų kovūnai pradėjo naują ofensyvą prieš vokiečius į pietus ir vakarus nuo Malino geležinkelio stoties ir atėmė iš priešų kelias gyvenamąsias vietas. — Malinas stovi už 58 mylių į šiaurvakarius nuo Kijevo.

Sovietų artilerija ir tankų naikintuvai, ištaškydami masines nacių tankų ir pėstininkų atakas ir blokšdami priešus atgal, vien šioje srityje per dieną užmušė 1,600 hitlerininkų ir sudaužė 35 jų tankus.

REPLĖS PRIEŠ NACIUS KIROVOGRADE

Dniepro upės kilpoje raudonarmiečiai, komanduojami generolo Konevo, veržiasi iš dviejų šonų artyn Kirovogrado, didelio pramonės miesto su geležinkelio stočia, 62 mylios į pietų vakarus nuo Kremenčugo. Jie atėmė iš vokiečių dar septynias aptvirtintas vietoves, tame skaičiuje Kolino-Kamenką, tik 11 mylių į šiaurius nuo Kirovogrado.

Į vakrus nuo Kremenčugo raudonarmiečiai atvadavo Būžiną, Čigriną, apskričio miestą, ir keturias kitas gyvenamąsias vietas.

Sovietai daro apsupimo žygius prieš nacius Čerkassuose, stambiame mieste su geležinkelio stočia, į šiaurių vakarus nuo Kremenčugo.

Švedijos radijas pranešė, kad nacių komanda jau įsakius vokiečiam apleist Čerkassus.

Pašalus žemei, Sovietai jau greičiau gali pristatyt savo kariuomenei reikmenis frontan į vakarus nuo Kijevo.

Vieni kariniai stebėtojai skaičiuoja, kad per mėnesį ofensyvių šturmavimų šiame fronte naciai pasivarę pirmyn iki 25 mylių, o kiti sako, tiktai 12 mylių. Bet hitlerininkų ofensyvas čia jau atremtas, ir jie bloškiami atgal.

Neoficialiai skaičiuojama, jog paskutinę savaitę į vakarus nuo Kijevo kasdien buvo sunaikinama po vieną vokiečių tankų diviziją.

Sako, Kad Prezidentas Taręsis su Franko

Stockholm, gruod. 13. — Aplinkiniais keliais ir neoficialiai pranešama, kad prez. Rooseveltas, nuvykęs į anglų tvirtumą Gibraltarą, taręsis ten su Ispanijos valdovu gen. Franku ir su Portugalijos ministeriu pirmininku Ant. Salazaru.

(Tai nepatvirtintas pranešimas.)

Prez. Rooseveltas Lankėsi pas Gen. Pattoną Sicilijoj

Washington, gruod. 13.—Prez. Rooseveltas, oru grįždamas iš Cairo, staptelėjo Sicilijoj ir atsilankė pas generolą Geo. S. Pattoną, Septintosios Jungt. Valstijų armijos komandierių. Prezidentui pasveikinti buvo suruoštas armijos parados. Jis įteikė medalius pasižymėjusiem karininkam.

Gen. Tito Atsišaukimas Į Partizanus

London. — Jugoslavijos partizanų vadas Broz (ovič) - Tito atsišaukė į juos, kad "visomis jėgomis sudaužytų vokiečių bandymus, siekiančius sunaikint mūsų armiją." Maršalas Broz-Tito ragino partizanus įrodyt, kad jie yra "verti Talkininkų pasitikėjimo."

Vokiečiai išvien su Michailovičiaus četnikais paskutiniu laiku ima viršų prieš partizanus Bosnijoj ir Kroatijoj, bet partizanai atėmė iš priešų Duvno, Dalmatijos pajūrio ruožte.

Associated Press pranešė, kad jugoslavų partizanai sulaiko tiek vokiečių divizijų, kiek Hitleris yra išstatęs Italijoj gintis nuo anglų - amerikiečių armijų.

Vokiečių kontroliuojamas Paryžiaus radijas skelbė, kad Francijoj siaučią "anarchija ir žudynės" suprask, prieš nacius).

Anglų bombanešiai vėl atakavo nacius šiaurvakarinėje Vokietijoje.

KRIME NACIAI ATSIDŪRĖ KAIP SALOJE

Madrid. — Berlyno pranešimai Ispanijos laikraščiam sakė, jog Sovietai taip atkirto vokiečius Krimo pussalyje nuo susisiekimų su kitomis nacių jėgomis, kad vokiečiam ten prisieina gintis kaip visiškoje saloje.

Maskva.— Gruod. 11 buvo sunaikinta bei sužalota 68 nacių tankai.

Hillside, N. J.

Mirė A. Kasparaitis

Gavome žinią, kad mirė Antanas Kasparaitis, 51 m. amžiaus. Jo kūnas pašarvotas graboriaus J. M. Bujausko koplyčioje, 426 Lafayette St., Newark, N. J. Laidotuvės įvyks gruodžio 14 d., 1:30 val. dieną Evergreen kapinėse, Hillside, N. J.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN, 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Canada and Brazil, six months	$3.75
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Demokratinių Lietuvių Suvažiavimo Išvakariuose

Demokratinių Lietuvių Suvažiavimas įvyks š. m. gruodžio 18-19 dd. Brooklyne ir New Yorke. Nors jau dėl jo mūsų spaudoje buvo rašyta, tačiau ne pro šalį bus tūlais klausimais pakalbėti ir šiamė rašinyj.

Kai kurie veikėjai klausia laiškais, ką Komitetas Demokratinių Lietuvių Suvažiavimui šaukti mano daryti **organizaciniai?** Ar suvažiavę organizacijų kuopų, draugijų bei kliubų atstovai pasitars, pasikalbės, priims kelis nutarimus ir išsiskirstys, ar jie padarys ir kokias organizacines išvadas? Kitais žodžiais: ar mūsų Suvažiavimas steigs kokį nors komitetą, kokią nors tarybą vienyjimui Amerikos lietuvių karui remti ir Lietuvai padėti?

Tai, be abejo, svarbus klausimas.

Komiteto nariai, gyveną Brooklyne, tuo klausimu jau ne sykį apsimainė nuomonėmis, jį diskusavo.

Taip, jie mano, kad **Demokratinių Lietuvių Suvažiavimas turėtų kūrti demokratinių lietuvių tarybą arba komitetą, aplink kurį jungtųsi visi demokratinio nusistatymo Amerikos lietuviai,** kuris galėtų kalbėti jų vardu, kuris galėtų pravesti gyveniman visus Suvažiavimo nutarimus.

Kokia toji taryba turėtų būti, kaip didelė ji turėtų būti?

Komitetas mano, tokią tarybą turėtų sudaryti bet kokia 30 ar daugiau asmenų, visose didesnėse lietuvių kolonijose. **Bet veikiantysis tokios tarybos komitetas turėtų būti** vienoj vietoj, gal Brooklyne, gal Chicagoje, kur jis galėtų dažniau posėdžius laikyti ir aptarti svarbiuosius klausimus, — aptarus, pravestų gyveniman. Žinoma, svarbesnieji klausimai turėtų būti sprendžiami visos tokios tarybos narių, kai kada referendumu, o kai kada suvažiavime, plenume.

Taigi, delegatai, besiruošią vykti Suvažiaviman, turėtų šiuo klausimu susirūpinti ir savo nuomones turėti.

Reikia atsiminti, kad mūsų suvažiavimas bus demokratinis; čia nebus, kaip toj "Pittsburgho konferencijoj," kur delegatai pirko "katę maiše."

Kokius Kitus Nutarimus Mes Darysim?

Organizacinis klausimas yra tik vienas klausimas, nors jis labai svarbus.

Kiti dalykai yra sužymėti mūsų darbų dienotvarkyj. Tačiau ir dėl jų kiekvienas vykstąs Suvažiaviman delegatas ir delegatė turėtų "palaužyti galvą." Konkrečiai, reikia turėti galvoj, kaip mes galėsime mūsų krašto karines pastangas labiau stiprinti? Kaip, pav., pravesime karo bonų pardavinėjimo kampanijas tarp lietuvių? Kaip galime pasekmingiau organizuoti Raudonajam Kryžiui kraujo davėjų ratelius arba kliubukus? Kaip paremti **National War Fund?** Svarbiausia: kaip pakelti žmonių darbingumas karo pramonėse, kad juo daugiau ginklų, tankų, lėktuvų pagaminti priešui mušti? Kaip kovoti su visokiais apyseriais, su visokiais prezidento Roosevelto administracijos priešais, kurie daro viską, kad pakenkti karo pastangoms? Kaip kovoti su visokiais penktakolonistais, bandančiais ardyti Jungtinių Tautų vienybę, būtinai reikalingą karui laimėti ir pastoviai taikai užtikrinti?

Šitie tai yra klausimai, liečią mūsų krašto ir visų Jungtinių Tautų karines pastangas. Jais delegatai turės rūpintis, dėl jų turės savo žodį tarti. Nieko tuo reikalu nesiūlau — tai delegatų pareiga Suvažiavime juos kelti ir gvildenti ir dėl jų daryti tarimus.

Lietuvos Klausimas

Kitas mūsų darbų dienotvarkyj svarbus klausimas, tai **Lietuvos laisvinimo ir pokarinio atstatymo klausimas.**

Mūsų liaudis, mūsų žmonės labai susirūpinę esamąja Lietuvos padėtimi ir, žinoma, ateitimi.

Dabartis mums sakyte sako, kad turime juo daugiau pagalbos teikti tiems lietuviams, kurie **aktyviai kovoja dėl Lietuvos išlaisvinimo iš hitlerinių bandity jungo.** Kol kas neįmanoma teikti pagalba Lietuvos partizanams (nors neužilgo ir tas gal būt bus galima), bet lietuviams raudonarmiečiams, lietuviškiems pulkams Raudonojoj Armijoj, galime tokią pagalbą teikti jau ir dabar. Ji jau buvo teikiama iki šiol ir bus teikiama ateityj. Pagalbą galime ir turime teikti ir visiems iš Lietuvos evakuotiems mūsų broliams, gyvenantiems SSSR gilumoje ir dirbantiems dėl tėvynės išlaisvinimo.

Kaip tą pagalbą teiksime? Ar taip, kaip iki šiol, per Russian War Relief Komitetą, ar per atskirą komitetą?

Tenka priminti, kad iki šiol visos tautinės grupės, kurių gimtiniai kraštai yra tarybiniai, veikia per Russian War Relief, Inc. Duosniausiai aukoja ir uoliausiai veikia, man rodosi, ukrainiečiai, armenai ir rusai. Lietuviai, atrodo, bus tik ketvirtoje vietoje, nors lietuvių Amerikoje daugiau gyvena, kaip armenų. Veikia, žinoma, ir bielorusai, veikia latviai, estai ir kitos tautinės grupės, šelpdamos savo tautiečius, drąsiai kovojančius prieš hitlerinius banditus.

Šiandien šelpimo darbas vedamas biskelį kitaip, negu jis buvo vedamas prieš metus ar daugiau laiko. Lietuviams gal reikėtų perorganizuoti esamasis Lietuvių Komitetas Tarybų Sąjungai Remti, kuris suvaidino didelį vaidmenį, ir atkreipti jo didesnį veiklos svorį į tarybinės Lietuvos žmonių šelpimą. Atsiminkime, kai paminėtasis komitetas buvo organizuojamas, daug kas buvo kitaip, negu šiandien.

Į Lietuvos žmonių šelpimo darbą reikėtų įtraukti plačiausi Amerikos lietuvių visuomenės sluogsniai ir visas darbas turėtų būti labiau sukonsoliduotas, negu jis iki šiol buvo. Šion sritin įeina ir mūsų darbščiosios mezgėjos.

Lietuvos šelpimo darbas yra platesnis negu tūli mano. Ten įeina ne tik tiesioginis rinkimas iš žmonių daiktų, drabužių ir kitko, — tai yra podraug ir **žmonių švietimo darbas.** Atsiminkime: visoki smetonininkai ir jų agentai sėja Amerikos lietuvių visuomenėje bjauriausią priešo propagandą, tą visuomenę nuodindami. Mūsų pareiga turi būti priešo propagandą atmušti. Mūsų pareiga privalo būti priešo lizdus, visokius "konsulatus" ir kitokius iš Berlyno atvykusius agentus numaskuoti, kad visuomenė žinotų, kas jie do vieni. Tai nėra lengvas darbas. Bet gi mūsų suvažiavimas ir nešaukiamas lengvučiams uždaviniams spręsti.

Pokarinės Lietuvos atstatymas— taipgi labai didelis darbas, herkuliškas darbas. Abejoju, ar mūsų Suvažiavimas pajėgs numatyti tuos uždavinius, kuriuos mes turėsime atlikti, kai Lietuva bus išlaisvinta. Tačiau svarbu jau dabar apie tai kalbėti, tuomi sielotis, kad išrinktoji Suvažiavimo taryba galėtų pasekmingiau tuo reikalu veikti, kai bus laikas.

Vietoj pažymėti ir tai, mano nuomone, kurią jau yra pareiškę visa eilė mūsų veikėjų, kad Suvažiavimas nedvejojančiai pasisakytų dėl Prūsų Lietuvos prijungimo prie didžiosios Lietuvos, prie tarybinės respublikos.

Be suminėtųjų, bus ir daugiau visokių dalykų, reikalingų apsvarstyti ir nutarti.

Būtų gerai, kad dabar, Suvažiavimo išvakariuose, vykdami delegatai į Suvažiavimą jais rūpintųsi.

Iki pasimatymo!

Komiteto Demokratinių Lietuvių Suvažiavimui Šaukti Sekretorius
R. MIZARA

Ar Tai Tuomi Jie Prasižengia Dievui arba Žmonijai?

Žmogus skaitydamas komercinę spaudą, gali joje atrasti visokių nesąmonių. Bet tai būtų dar pusė bėdos, jei tas ir būtų tik nesąmonė, jeigu tame nebūtų daigų Goebbelso tikslios propagandos. Štai patenka man į rankas lapkričio 15 dienos 'The Lowell Sun." Ten randu stambų pareiškimą Mr. Charles S. O'Connor, kuris Lowell mieste kalbėjo eilėje keleto kunigų ir kitokių miesto oficialų, kurių viso buvo 250. Gi jų tarpe radosi ir steito reprezentatorius Mr. Daniel Sullivan.

Ponas O'Connor pasakė susirinkusiems, jog "negali būt pastovios taikos ten, kur nesiskaitoma su Dievo valia." Ir Versalės taika, esą, sugriuvo dėl to, kad ir ten nebuvo su Dievu skaitytasi.

Skaitau kitą numerį, ten vėl sakoma, kad ir Maskvos taika negali būt pastovi, nes ir josios trijų valstybių pasirašytoje taikos deklaracijoje nėra Dievo valios. Net nesuminėtas Dievo vardas, o be Dievo, esą, visokia spėka nieko nereiškia.

Bet aš čia matau didelę kontradikciją. Man išrodo, kad prisilaikant klerikalų logikos, tai Dievas geriausia myli Maskvos spėkas, nes Raudonoji Armija puikiausia muša užpuolikus — fašistinius priešus, nors Raudonoji Armija nedaug laiko teturi visados Dievą minėti.

Toliaus, tą pačią lapkričio 15 dieną, Bostone, susirinko miestų atstovai valstijos name (State House) svarstyti pokarines problemas, kuomet pradės grįžti kareiviai iš visų karo frontų. Ten ponas Daniel Sullivan išstojo su griežta kritika, kodėl į šią valstijos komisiją neįeina kunigai. Jis tiesiog užprotestavo komisijai be kunigų. Jo pareiškimas buvo sekantis: Tie vaikinukai kareiviai yra mokinami būti **užmušėjais** - žmogžudžiais — ir todėl pirmučiausia jie turi būti, kaipo tokie, sugrąžinami Dievui. O tą tik kunigai (clergymen) tegalės padaryti.

Aišku, jog tokie glušiški pareiškimai, kaip šitokių reakcijonierių, tik demoralizuoja kariaujančių spėkų moralą ir daugiau nieko. Reiškia, kuomet jūs ginatės nuo agresorių, nuo kraujalakių fašistų ir didvyriškai naikinate priešą, idant pasaulį išgelbėti nuo visiško sunaikinimo, tai jūs tuomet jauskitės prasižengėliais Dievui — užmušėjais —kriminalistais! Ir už tai jums tik kunigas tegalės išprašyti nuo Dievo malonės. O jeigu ne? Jeigu kuris kunigas patingės perdaug poterių už jus bambėti, tai jūs, kaipo užmušėjai, žinokite, jog jūs per amžius degsite pragaro liepsnose patekę į velnių rankas. Nežiūrint to, kad jūs jau baisiausį pragarą kenčiate baisiojo karo frontuose.

Kitaip sakant, norėdami mažiau Dievui nusidėti ir kad kunigams būtų lengviau jus atitaisyti, tai stengkitės kuo mažiausiai priešų nudėti. Stovėkite ir laukite, kol priešas jus visus išnaikins iki paskutiniam. Kitaip jūs, jaunieji kovūnai, galite tapti **nebeištaisomais užmušėjais,** reakcionieriškų klerikalų žodžiais kalbant. Tuomi pasakoma ir jaunuolių tėvams, jog jų mylimieji sūnūs paverčiami tik užmušėjais, nuodėmingais užmušėjais, kuriuos tik kunigai bandys pataisyti, o ne didvyriais, kuomet jie mokinami ginti savo tėvynę ir visą pasaulį nuo barbarų.

Tai tikra penktakolonistų propaganda silpninimui gero moralo viduje ir iš lauko karo pastangoms.

Skaitant tokius dalykus komercinėje spaudoje, duodasi matyti, kad ir pas lietuvius negeriau. Man prisiminė vienas didelis tam panašumas, girdėtas lietuvių Radio programos valandoje. Tai buvo, kuomet čia važinėjo Sovietų kovingoji leitenantė Liudmila Pavličenko, kuri didvyriškoje kovoje su užpuolikais fašistais nuskynė 309 žiaurūnus hacius. Tai buvo labai garbingas žygis! Už tai ją, tą drąsuolę, pagerbė prezidento žmona ponia Rooseveltienė ir visi kiti demokratijos mylėtojai. Bet lietuvei Minkienei, vardu žioplelės "Magdutės", buvo proga apšmeižti tą drąsią kovotoją. Vieną šeštadienį ji oru pareiškė maž daug šitaip: dabar čia važinėja viena ypata girdamasi, jog ji užmušus daug vokiečių ir tuomi ji didžiuojasi. Bet jeigu ji, Pavličenko, turėtų vaikus, tai ji turėtų gėdintis tokių darbų ir savo vaikučių, žinodama, jog ji nužudžius tiek daug žmonių.

Tai buvo stambus pasitarnavimas naciams. Sakyčiau, dar stambesnis pasitarnavimas Goebbelsui, negu beatvanginis pro-naciško Keleivio piršimas žmonėms, kaipo "geriausio" lietuviško laikraščio.

Bandoma gudriai pridengti nacišką propagandą, bet jį meilė fašizmui per kraštus išsilieja, kuomet jie mato besiartinantį galą tiems barbarams. Tokiems gaila vokiškų fašistų, kurie milijonus žmonių jau išžudė ir dar žudo baisiausiose kančiose. Nežiūrint, kas kaip fašizmą gina, jau nieks jo nebeišgelbės, nes fašizmo galas jau artinasi ne žingsniais, bet šuoliais. Jį sudaužys ir sunaikins tokie narsūs kovotojai, kaip drąsuolė Pavličenko ir kiti milijonai didvyrių jaunuolių. Naujas pasaulis ir visa demokratinė liaudis tuos kovotojus didingai pagerbs. Bet pasmerks tuos, kurie geriausius liaudies gynėjus perstato užmušėjais.

Argi tai nėra šventas darbas, kuomet žmonija gina nuo užplūdimo fašistinio barbarizmo? Argi Dievui būtų naudingiau, jeigu būt leista patrakusiam hitlerizmui sunaikinti visą civilizaciją?

Jonas Kaspijus.

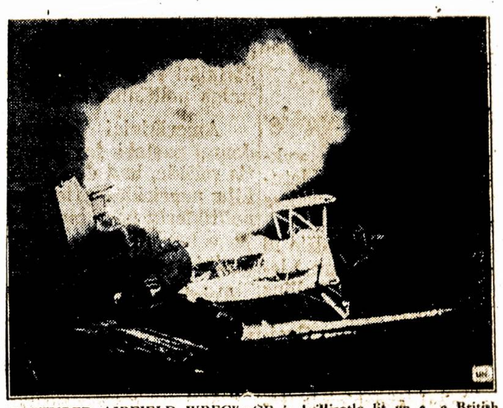

CAPTURED AIRFIELD WRECKAGE is brilliantly lit up a a British "Bishop" tank blasts across the Volturno River in Itay before its recent crossing by troops of General Clark's 5th Army. The tank chassis, on which one of the famed British 25-pounder field guns is mounted, has been run up on airplane wreckage to give it extra elevation.

New York World-Telegram kolumnistas Pegler yra bjauriausias jūrininkų unijos (National Maritime Union) šmeižikas. Beveik kasdien jis niekina unijos narius. Čionai yra grupė tos unijos narių. Trys iš jų yra nariai įgulos tavorinio laivo, kuris prie Šiaurinės Afrikos krantų nuskendo nuo baisios eksplozijos. Laivo šono kavalakas nukrito ant kito, šalia plaukiančio laivo. Apart trijų jūrininkų, visa laivo įgula nuskendo. Likusieji trys jūrininkai parsivežė minėtą laivo kavalką ir ant jo užrašė: "Our Answer to Pegler" ir padėjo unijos raštinėje, New Yorke.

DARBININKŲ SVEIKATA

SENĖJIMAS IR MITYBA, VITAMINAI

Kai žmogus pradedi eiti senyn, tai vis dažniau jauties **pavargęs.** Tavęs jau nebetraukia, kad taip pasilakstyt, pažaist ar ką padirbėt, kaip kad kiti daro. Ot sau atsisėdęs, kiurksai sau tyliai ir dūsauji.

Tas kroniškas nuovargis, susigūžimas ir raumenų liaunumas yra svarbus besiartinančios senatvės ženklas.

Podraug vis dažniau tave apima **melancholija,** liūdėsys, niūrumas. Plaukai pradeda eiti žilyn. Oda darosi sausesnė, nebetokia tęsli — ir ima atsirasti raukšlių.

Raumenys eina minkštyn ir liaunyn ir greičiau nuvargsta. Visi raumenys — valdomieji ir nevaldomieji. Valdomieji arba valios kontroliuojami raumenys — rankų, kojų, liemens ir galvos. Nevaldomieji — tai raumenys vidurių, skilvio, žarnų, širdies, arterijų, vidujinių gimdomųjų organų. Abiejų rūšių raumenys pamažu nustoja to tvirtumo, kokiuo pasižymi jauno žmogaus raumenys.

Tas bendras **raumenų patižimas** yra ypač tuo rimtas daiktas, kad jis tave ima išlengvo, nežymiai, kol perima visą organizmą.

Bendrai, kai dėl raumenų tęslumo, tamprumo ir **tono,** tai tas reiškinys netiek priklauso mankštos, kiek **mitimo.** Žinoma, nuosaikiai pasimankštyt, pamiklint raumenis patartina ir reikia kiekvienam, ar tu tebesi jaunas ar jau gerokai senstelėjęs.

Tačiau ne fizinė lavyba, bet mityba yra svarbiausias gero **raumenų tono** veiksnys. Ir prašom gerai įsitėmyti: tatai liečia netik valios kontroliuojamus groblinius raumenis, kuriuos mes paprastai vadinam raumenimis, bet ir visus savaiminguosius, valios nepriklausomus raumenis, kaip kad raumeniniai skilvio ir žarnų sluogsniai, raumeniniai arterijų sluogsniai, širdies raumuo, kvėpavimo raumenys, perklodas (diafragma) arba uždangos, pūslės raumeninės plėvės ir visų vidujinių organų bei liaukų raumenėliai.

Pakartoju. Senstančio žmogaus **raumenų tono menkėjimas** yra **mitybinio trūkumo** pasėka. Mityba—ant pat viršaus. Maistas—pats svarbiausias veiksnys, nors ir mankštos čia niekas nepeikia.

Kas yra tas mitybinis trūkumas, tai netaip lengva apsklembti, nes atatinkamas maistas apima daugybę skirtingų dėsnių. Tačiau, ko visų dažniausia trūksta—tai vitaminų. Tai sena, neginčijama teisybė.

Patyrimas parodė, jog tie žmonės, kurie susiprato vartot **vitamino B mišinį (Vitamin B Complex)** didelėmis dozomis, gražiai pataisė savo raumenų toną. Podraug su vitaminu B visiems patartina imti **regulingai** kasdiena ir **vitamino D.**

Kam reikia to vitamino D? Ogi jis padeda sunaudot kalkes ir fosforą, tuo būdu padeda sutvirtint netik kad kaulus ir kremzles, bet ir visus audinius.

Kurie jaučiatės senėjimo glėbin pasiduodą, imkite per pusryčius, pietus ir vakarienę **Vitamin B Complex tablets** ir **Vitamin D capsules,** bent po vieną tų ir tų.

Dr. J. J. Kaškiaučius.

BOSTON, MASS.

Gražus Kindario mokinių koncertas

Pereitą subatą netikėtai užėjau į C. C. salę, 14 Bartlett St., Roxbury, kur apie 30 muz. mokytojo Kindario mokiniai pildė koncertą. Buvo solo, duetų, kvartetų ir visa orkestra iš 30 muzikantų. Šumniai grojo. Labiausiai žmonėms patiko — Kindario kompozicijos Waves of Dauguva — Daugu vos Bangos, valcas, ir vestuvių daina (Lithuanian Wedding song). Žmonės per kelias minutes plojo. Žmonių buvo virš 300. Kadangi veik visi studentai buvo amerikonų, tad ir publika didžiumoje buvo amerikoniška.

O. C.

Religiniai Ritierių Ordenai Ir Kryžiuočių Karai

Pirmuoju religinių ritierių ordenu buvo templiarų arba bažnyt. ordenas, taip pavadintas todėl, kad pirmoji jo patalpa buvo greta tos vietos, kur, pagal davinius, pirmiau buvo jeruzalimiškas klioštorius. Jis buvo įsteigtas 1119 metais.

Pagal jo pavyzdį kūrėsi antras — joanitų ordenas, arba gospitalerių, kuris susiorganizavo iš labdaringos brolijos, kuri pirmiau rūpinosi sergančiais pilgrimais (maldininkais). Vardas paeina nuo Švento Jono Vardo brolijos ligoninės Jeruzalime.

Apie pabaigą 12-to šimtmečio organizavosi trečias — *teutonų ordenas*, kuris jungė vokiečių ritierių grupes. Vokiečių arba teutonų ordenas niekuo nepasižymėjo rytuose, bet už tai vėliau įrašė vieną iš juodžiausių Vakarų istorijos lapų.

Nariai šių ordenų buvo surišti minikišku pasižadėjimu: jie negalėjo turėti šeimos, visiškai pasidavė ordeno įstatymams ir jo vado valiai — grosmeisteriui arba didžiajam magistrui. Ordeno narių eilėse nebuvo lygybės, greta aukštesniųjų klasių ritierių, buvo žemesniųjų sluoksnių ritierių organai, kurie buvo paklusnūs aukštesniesiems, buvo ir tarnai. Didžiojo magistro galią ribavo kapitulas (ordeno taryba). Tie ordenai turėjo savo valdyme didelius žemių plotus Rytuose ir Vakaruose ir daugybę baudžiauninkų.

Religinių ritierių ordenai visiškai priklausė nuo Romos popiežių galios ir nepasidavė tos valstybės galiai, kur buvo jų stovyklos ir žemių plotai. Jų valdomos žemės buvo paliuosuotos nuo mokesčių. Religiniai ritierių ordenai buvo vyriausi punktai verbavimui kryžeivių ir siuntimui jų į Rytus.

Baudžiaviškose valstybėse tie ordenai sudarė labiausiai organizuotą jėgą. Jiems priklausė ištisa eilė pilių ant rytinių sienų. Kada kryžeivius pradėjo spausti iš Rytų, tai šie krikščioniški ritierių ordenai patys paskutiniai pasitraukė.

Religiniai ritierių ordenai, netekę savo pavaldinių plotų Rytuose, perkėlė veikimą į Vakarus. Milžiniškus turtus, kurių jie prisiplėšė Rytuose, jie panaudojo įsigijimui didelių žemės plotų Europoj. Karaliai jiems padovanojo didelius plotus. Nebuvo tokios valstybės Europoj, kur nebūtų buvę didžiausių dvarų gospitalerių arba templiarų.

Teutoniški gi ordenai nukreipė savo veiklą į Baltijos Jūros pakraščius, kur jie išvien su kardininkais, susiorganizavusiais 13-tame šimtmetyje panašiai, kaip ir teutoniškas ordenas, sutvėrė tikrą valstybę, stovinčią kaipo Vokietijos užpuolimo punktas Rytuose.

Nepasitenkinę įgytomis žemėmis, gospitaleriai ir templiarai, ypatingai pastarieji, panaudojo priplėštus Rytų turtus pralobimui ir jie buvo pirmieji bankieriai Europoj. Tik 14-tame šimtmetyje jų pralobimai pradėjo neduoti ramumo tais laikais jau sutvirtėjusiai karališkai centralizuotai galiai, kuri ir panaikino religinių ritierių ordenus.

Pavyzdžiu tų religinių ordenų išaugo ritierių ordenai tose vietose, kur ėjo įtempta kova tarpe feodalų ir kitataučių, kaip tai buvo Pabaltijos pakraštyje, kur po priedanga skleidimo religijos vokiečiai vedė plėšikišką užpuolimą ant nekrikščioniškų tautų — prūsų, lietuvių, latvių ir estų. Ispanijoj kovai prieš arabus buvo taip pat sutverta eilė ritierių ordenų, kaip tai, Švento Jokubo (San Jago) ordenas, Aleksandro ir Kalatrava ordenai.

Antras Kryžiaus Karas

Vidujinė kryžiuočių valstybių silpnybė ir nuolatiniai musulmanų užpuolimai privedė prie to, kad kryžeiviai neteko vieno po kitam plotų. Mažiau, kaip į 50 metų nuo Pirmo Kryžiaus Karo, 1144 metais, jie neteko Edessos, vienos iš svarbiausių kryžiuočių teritorijų. Į tai atsakydami, kryžiuočiai suorganizavo Antrą Kryžiaus Karą, kuris prasidėjo 1147 metais.

Reikia pastebėti, kad viso kryžiaus karų priskaitoma aštuoni, bet tikrumoj jų buvo daug daugiau ir jų skaičių sunku nustatyti, nes kryžiuočių žygiai iš vakarų į rytus be pertraukos tęsėsi kelis šimtmečius. Teisingiau Antruoju Kryžiaus Karu būtų galima skaityti jų 1100-1101 metų žygį, kuriame dalyvavo mažesniu skaičiumi masės, kaip pirmame. Jais buvo lombardai, francūzai, vokiečiai ir veik visi jie žuvo Mažojoj Azijoj nuo bado, sausros ir turkų. Tik mažas skaičius jų išsigelbėjo bėgdami.

Tame kryžiuočių žygyje, kuris yra skaitomas Antruoju Kryžiaus Karu, labai pagarsėjo popiežiaus abatas Bernardas Klervorskis, nes jame dalyvavo ir karaliai. Priešakyje jo stovėjo Francijos karalius Liudvikas VII-tas ir vokiečių imperatorius Konradas III-čias. Pirmieji rezultatai prisirengimui prie Antrojo Kryžiaus Karo buvo pogromai prieš žydus Rheino paupyje.

Šiame kryžiuočių žygyje, apart ritierių, dalyvavo skaitlingos masės ir valstiečių baudžiauninkų iš tų Europos sričių, kurios buvo paliestos baisaus bado. Ritieriai į tą masę žiūrėjo su panieka, kaipo į kliūtį ir stengėsi kaip nors nuo jos atsikratyti. Ir kada paaiškėjo, kad sausžemio kelias per Mažąją Aziją yra sunkus ir pavojingas, tai jie sulipo į laivus ir nuplaukė, o valstiečius paliko. Veik visi valstiečiai ten ir žuvo.

Pasekmė šio žygio, nepaisant milžiniško prisirengimo ir išlaidų, buvo labai menka, nes kryžiuočiai savo plėšimais prieš savę nustatė Bizantijos valstybę. Francijos karalius ir vokiečių imperatorius, netekę kelyje valstiečių - kryžiuočių, tai yra, padrūtinimų, veltui bandė paimti Damaską. Gi krikščioniški baronai, gyvenanti Jeruzalėj, skaitė naudingiau sau taikoj būti su Damasku, todėl Francijos karalius ir vokiečių imperatorius nieko nelaimėję, grįžo į Europą.

Saladino Valstybė

Tuo laiku Rytuose įvyko didelių pasikeitimų, labai nemalonių kryžiuočiams, nuolatos savo tarpe besiriejantiems. Kryžiuočiai turėjo pradžioje pasisekimo todėl, kad Rytų gyventojai nebuvo apsivieniję, kad musulmanų karaliai savo tarpe nesugyveno. Bet štai antroj dalyj 12-to šimtmečio įvyko tų valstybėlių apsijungimas į vieną galingą valstybę, kuri apėmė dalį Sirijos, Mesopotamijos ir Egiptą. Centru šios valstybės buvo Egiptas, priešakyje su jos kurdų giminės sultanu Saladinu.

Dabar kryžiuočiai jau turėjo reikalą ne su atskirais turkų kunigaikščiais, o su centralizuota Saladino valstybe, kuri pasistatė tikslu išmesti kryžiuočius iš Palestinos ir Sirijos.

Prasidėjo dideli karai. Saladinas labai sumušė kryžiuočius prie Tiveros ežero. Vyriausios kryžiuočių jėgos buvo visai sunaikintos. Po to, bėgyje kelių savaičių musulmanai užėmė Akrą, Jaffą, Sidoną, Beirutą, Askoloną ir kitus miestus. Pagaliau 1187 metais paėmė ir Jeruzalę, vyriausią kryžiuočių bazę. Tik atsipirkus turkai leido kryžiuočiams išeiti iš Jeruzalės ir pasitraukti, bet su sąlyga, kad paliks savo ginklus ir arklius. Kas negalėjo išsipirkti, tą turkai pardavė vergų rinkoj. Bet ir išsipirkę veik visi žuvo kelyje nuo bado, ligų ir priešo.

Trečias Kryžiaus Karas

Netekimas Jeruzalės buvo paakstinimu prie Trečio Kryžiaus Karo, kuris prasidėjo 1189 metais, kuriame dalyvavo trys stambios valstybės. Priešakyje jo buvo vokiečių imperatorius Fridrichas I-mas — Barbarossa, Francijos karalius Filypas II-ras — Augustas ir Anglijos karalius Richardas, pramintas Liūto Širdimi — žiaurus ir visų ritierių patronas. Šis anglų karalius kelyje į Palestiną apiplėšė Messinos miestą. Sirijoj jis įsakė iššudyti visus belaisvius turkus, kurie nebuvo laiku išpirkti.

Trečiame Kryžiaus Kare feodalai neprileido valstiečių ir taip liaudies mases dalyvauti. Kiekvienas, kuris norėjo dalyvauti, turėjo parodyti tam tikrą sumą pinigų. Daugiau, tai buvo turčių armijos karas. Ir nepaisant to, kad priešakyje stovėjo trys didelės valstybės, šis jų žygis veik visai susmuko. Kryžiuočiams prisiėjo kariauti ne vien prieš turkų Saladino valstybę, bet jau ir prieš Bizantiją. Fridrichas — Barbarossa perėjęs Mažąją Aziją prigėrė vienoj iš kalnų upių ir vokiečiai ritieriai atsisakė toliau eiti. Dalis jų grįžo atgal į Vokietiją, dalis žuvo Sirijoj nuo įvairių ligų. Tik maža dalelė vokiečių kryžiuočių prisijungė prie francūzų ir anglų.

Filypas II-rasis — Augustas ir Richardas — Liūto Širdis nepertraukiančiai savo tarpe ginčijosi. Jie atsiekė tūlų karinių laimėjimų, kaip tai, paėmė Akros (Akronos), kurią ir padarė sostine Jeruzolimo karalystės, bet greitai po to Filypas grįžo į Franciją, o Liūto Širdis dar tūlą laiką kariavo prieš turkus. Jis atsiekė tūlų nusileidimų iš Saladino, kryžiuočiams buvo palikta siauras pajūrio ruožtas Tripolijos ir kunigaikštystė Antiochija. Europos maldininkams ir pirkliams buvo leista lankytis į Jeruzalę. Liūto Širdis užgrobė nuo Bizantijos Kipro salą ir perdavė ją Jeruzolimo karaliui Gvidui Luzianos. Susiorganizavo Kipro karalystė, kuri išsilaikė 250 metų.

Ketvirtas Kryžiaus Karas

Ketvirtas Kryžiaus Karas įdomus yra tuomi, kad jis buvo vedamas be jokios religijos skraistės užmaskavimo ir parodė jo sumanytojų ir dalyvių pamatinį tikslą.

Pradžioje savo pontifikato (1198-1216 mm.) garsusis Romos popiežius Innokentijus III-čiasis pradėjo kryžiaus karo propagandą su tikslu sutvirtinti bažnyčią ir popiežiaus galią. Jo agentai buvo išsiuntinėti į visus Europos kampus. Jie rinko iš žmonių pinigus ir atiminėjo turtą, kas iššaukė liaudies didelį pasipiktinimą.

Kryžiaus karą pradėjo šiaurinių plotų italai ir francūzai ritieriai, taikindami savo vyriausį smūgį galingai turkų valstybei Egipte, kuri valdė ir Jeruzolimą. Neturėdami nei pinigų, nei laivyno, kad galėtų persikelti į Egiptą, jie atsikreipė į turtingą Venecijos miestą. Venecijiečiai pareikalavo užmokėti 85,000 markių auksu už patarnavimą. Kryžiuočiai galėjo tik dalį sumos įmokėti, tada venecijiečiai pareikalavo, kad kryžiuočiai už skolą padėtų paimti Zaros miestą Dalmatijoj, kuris kenkė Venecijos prekybai. Kryžiuočiai sutiko ir dalyvavo ant miesto užpuolime, nepaisant, kad Zara su popiežiaus sutikimu priklausė Vengrijos krikščioniškam karaliui. Po šio žygio venecijiečiai suplanavo panaudoti / didesniam žygiui "kryžiuočius asilus,"—kaip juos pavadino Karolis Marksas. 1195 metais Konstantinopolyje, Bizantijoje, buvo nuverstas karalius Isakas II-rasis—Angelas. Karaliaus sūnus Aleksis pabėgo į Europą ir jieškojo susirasti jėgą, kuri grąžintų atgal jo tėvui sostą ir su pagalba gudraus seno diplomato Henriko Dandolo, kuriam labai norėjosi apsilpninti Bizantiją, jo prekyboj konkurentę, gavo kryžiuočius tam tikslui.

Kryžiuočiai išžygiavo prieš Konstantinopolį. Pirmieji jų žygiai buvo, tai pasiuntimas mažų būrelių, ypatingai įtalų, kaipo pirklių, kurių uždaviniu buvo įsitvirtinti prieplaukoje ir kituose svarbiuose punktuose. Paskui pirklius sekė "jūreiviai," "žvejai," "laivų iškrovėjai," "parsisamdomi ritieriai" — tai tų laikų penktoji kolona. Jau pabaigoje 12-tojo šimtmečio Konstantinopolyje buvo apie 60,000 "lotynų," tai yra, katalikų, kurie nesugyveno su stačiatikiais graikais.

Kada venecijiečiai ir kryžiuočiai užėmė Konstantinopolį, tai jie grąžino ant sosto Isaką — Angelą, o Aleksių padarė jo pagelbininku. Bet miesto gyventojai sukilo prieš juos. Abu imperatoriai buvo užmušti. Tada kryžiuočiai vėl apgulė Konstantinopolį ir šturmu jį paėmė 1204 metais. Užgrobę miestą, surengė baisią gyventojų skerdynę ir miestą labai apiplėšė. Patsai dalyvis šio karo istorikas Vilarduena užrašė: "Tokio didelio turto niekados pirmiau niekas nepagrobė." Kryžiuočiai išdegino ištisus miesto kvartalus. Jie niekais pavertės Antiochijos ir Bizantijos didelį dailės atsiekimą. Vario statulas jie pavertė į pinigus. Jie pamylėję auksą ir sidabrą, draskė ir plėšė gražiausius architektūros turtus. Išpūstiję Konstantinopolį, jie užgrobė didelius plotus Bizantijos imperijos. Visai užmiršo, kad originalis jų planas buvo žygis prieš Egiptą, prieš turkus, jie krikščionių kraštą pavergė ir Balkanuose įkūrė savo valstybę, vietoj Bizantijos imperijos, jie įkūrė Lotynų imperiją.

Palengvinta Karinių Žinių Cenzūra

Washington. — Cenzūros Įstaiga pusiau atliuosavo suvaržymus laikraščių ir radijo žinioms, paliečiančioms karo reikalus. Iš tos įstaigos pareiškimo pasirodo, kad įvairūs vietiniai valdininkai arba net prekybos rūmai sauvališkai sulaikydavo daug žinių, kurias praleisdavo Washingtono cenzūra.

Dabar centralinė cenzūra uždraudė vietiniams valdininkams tramdyti žinias. Ji leidžia plačiau rašyti ir kalbėti taipgi apie karinius darbus, apart tų dirbyklų, kur gaminama slapti karo pabūklai.

LOWELL, MASS.

Rūbų Rinkliava Jau Pradėta

Rūbų rinkimas Sovietų žmonėms ir nuo fašistų atkariautų dalių gyventojams ypač yra labai svarbus reikalas. Šiuo laiku pas mus tą darbą pradėjo dirbti dvi IWO vietinės kuopos, būtent, rusų kuopa ir angliškai kalbančių kuopa, kurioje priklauso daug ir graikų tautybės žmonių.

Šios dvi kuopos pradėjo labai gerą darbą, kuris jau seniai turėjo būti dirbamas. Bet gerai, kad nors dabar tuomi susirūpinta. Rūbai yra renkami ir pristatomi į Lietuvių Piliečių Kliubą, 338 Central St. Čia jau yra nemažai rūbų sunešta. Bet kol kas, lietuviškos organizacijos dar nejsitraukę į šį didelės svarbos darbą. O tai labai reikia visiems susirūpinti ir, kiek galint, prisidėti prie rinkliavos. Juk artinasi didieji žiemos šalčiai, tai karo nusiaustuose kraštuose žmonėms gręsia neapsakomai sunki padėtis dėlei šiltesnių rūbų trūkumo.

Visi gerieji lietuviai, kurie turite atliekamą kokį rūbą, kurį dar galima gerai dėvėti, tai prašome padovanoti žmonėms, kuriems reikia greitos pagalbos. Pristatykite rūbus virš minėtu antrašu. Arba praneškite Kliubui atvirute, jog turite rūbų, tai pasiųsime žmones, kurie ir pasiims su širdinga padėkavone.

Visi širdingai gelbėkime tiems žmonėms, kurie daugiausia **nekaltai kenčia nuo karo.**

Įstaiga Pažangos Darbams

Lowellio Lietuvių Piliečių Kliubas, tai yra vienatinė įstaiga mūsų lietuviškoj kolonijoj, kurioje vedamas visas lietuvių pažanginis darbas. Kiek čia gražių nutarimų padaryta, kiek čia aukų sukelta karo reikalams ir kitokiems labdaringiems reikalams.

Nesant šios įstaigos, būtų daug sunkiau gyvuoti pažangiosioms organizacijoms. O be to, Lowellio lietuvių kolonija išrodytų kaip ir mirus pažangiajam judėjimui.

Liet. Piliečių Kliubas užsitarnauja stambios pagarbos nuo viso lietuvių vietinio judėjimo. Sakau **nuo viso** todėl, kad kitos sriovės čia, apart pamaldų, arba pasisėdėjimo prie kabaretinių staliukų daugiau nieko neveikia. O jeigu kada ir parsitraukia Keleivio Michelsoną arba kitą tokį Jungtinių Tautų šmeižiką, tai visiems aišku, kiek tokie elementai naudos neša lietuvių visuomenei.

Kur tokie pasirodo, ten gniūžtė naujos naciškos propagandos paliekama.

Dabar Piliečių Kliubas ruošiasi prie savo tradicinio parengimo, tai yra, pasitikimui **Naujų Metų,** gruodžio 31 dieną, kaipo paskutinės senų mesu 8 valanda ir iki sulaukus tų dienos, vakare, pradedant ankščiausio naujų metų ryto, visas laikas bus praleistas puikiausioje iškilmėje.

J. M. Karsonas.

BULGARŲ BRUZDĖJIMAS

Milžiniška bulgarų dauguma pritaria Sovietams ir kitiems Talkininkams. Minių bruzdėjimas prieš nacišką valdžią dar pasmarkėjo po Roosevelto-Stalino-Churchillo konferencijos Teherane ir po sueigos Cairo mieste tarp prez. Roosevelto, Churchillo ir Turkijos prezidento.

Pirkdami karo bonus, mes suteikiame ginklus mūsų kariams.

Baigiantis Demokratinių Lietuvių Suvažiavimui Įvyks

KONCERTAS IR PRAKALBOS

Kur sakys kalbas žymūs veikėjai-kalbėtojai iš įvairių Amerikos miestų

Įvyks Sekmadienį

Gruodžio - December 19

DIDŽIULĖJE WEBSTER HALL, SALĖJE

119 E. 11th ST. (PRIE 4th AVE.) **NEW YORK CITY**

DAINUOS: *SIETYNO CHORAS,* iš Newarko, vadovaujamas B. Šalinaitės
AIDO CHORAS, vadovaujamas Aldonos Andersonienės

SAKYS KALBAS:

DR. A. L. GRAIČIŪNAS, iš Chicagos.
VINCAS ANDRULIS, iš Chicagos.
KSAVERA KAROSIENĖ, iš S. Francisco.
DR. M. D. PALEVIČIUS, iš Detroito.
ADV. K. MICHELSONAS, iš Brooklyno.
PROF. K. B. KUBILIUS, iš So. Bostono.
ANTANAS BIMBA, iš Brooklyno.

BUS IR DAUGIAU KALBĖTOJŲ.

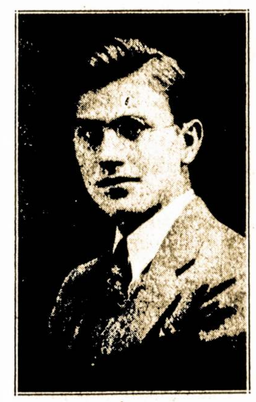

ADV. KEIST. MICHELSONAS

Prasidės 1-mą Valandą Po Pietų, Nesivėluokite

Kviečiame dalyvauti ne tik Brooklyno ir New Yorko lietuvius; kviečiame ir New Jersey, ir Great Necko lietuvius atvykti masiniai ir būti dalyviais šito istorinio įvykio.

ĮŽANGA NEMOKAMA **RENGĖJAI.**

KELRODIS: Webster Hall salė stovi arti UNION SQUARE, New Yorke, todėl, kurie naudojatės BMT ar IRT traukiniais, geriausia ten išlipti ir paeiti tris blokus 4-taja Ave. linkui 11-tos gatvės. Kurie važiuojate Independent sistemos traukiniais, išlipkite 14-tos gatvės stotyje.

VAKARŲ FRONTE NIEKO NAUJO

10.1.43 —63—

Parašė ERICH MARIA REMARQUE Iš originalo vertė J. KALNĖNAS

(Tąsa)

Toki dalykai yra mums rimta problema. Juk kitaip ir negali būti. Čia gyvenimas, mirties pasieny, eina paprastai stebuklinga vaga: jis apsiriboja tuo, kas yra reikalingiausia, o visa kita palieka giliam miege; — tat yra mūs primityviškumas ir mūs išsigelbėjimas. Jei mes būtume susiskaldę, tai būtume senai pamišę, pabėgę arba žuvę. Tai yra, kaip kokia ekspedicija į ledų kalnus; — kiekvienas gyvenimo reiškinys tarnauja tiktai buvimui ir yra priverstas prieš tat nusileisti. Visa kita yra išvaryta, kad be reikalo jėgų neeikvotų. Tai yra vienintelis gelbėjamas būdas. Dažnai ramią valandą jaučiuos nesavas, svetimas, kada užburtam praeities atspindy, lyg neaiškiam veidrody, regiu savo dabartinės būties bruožus, ir stebiuos kaip nenusakomas reiškinys, vadinamas gyvenimu, galėjo pasireikšti tokiu pavidalu. Visi kiti aiškinimai neįmanomi — gyvenimas yra nuolatinis budėjimas prieš mirties pavojų. Tat pavertė mus į galvojančius žvėris ir įteikė instinkto ginklą. Tat atbukino mūsų jausmus, kad mes nesugniūžtume prieš gyvenimo baisumus, kurie, kai aiškiai ir sąmoningai pagalvojame, mus parbloškia. Tat pažadina mumyse draugiškumo jausmą, kad mes galėtume atsispirti sunkioj vienatvėj. Tat suteikia mums žiaurų abejingumą, jog mes, nežiūrėdami nieko, lengvai sutinkame tikrovę kaip paprasto gyvenimo reiškinį ir tat yra mums atspara prieš nykumos antplūdį. Taip gyvename paviršutiniškai savy užsidarę ir tik kartkartėmis sujudame. Tada tik mes užsidegame sunkaus ir baisaus ilgesio liepsna.

Tat yra pavojingi akimirksniai, kurie rodo, jog mūs prisitaikymas yra dirbtinis, jog jis nėra paprasta ramybė, bet tik tvirtas tos ramybės ieškojimas. Savo išorine būtimi mes beveik nesiskiriame nuo juodųjų bušmenų. Tik tuo skirtumu, kad jie jau tokį yra ir savo dvasios pastangomis kyla, o mes — atvirkščiai: mūsų dvasios pajėgos yra linkusios kristi. Ir tatai pasireiškia tuo būdu, kad mes paviršutiniškai įsitraukiame į dirbtinumą.

Ir pasibaisėdami pašokstame iš sunkaus sapno ir jaučiame, kaip plona ir menka sienelė skiria mus nuo amžinybės — mes esame silpnos liepsnelės, vos vos apaugotos nuo naikinamosios audros ir beprotybės, kame mes rusename ir dažnai užgęstame. Dėlto kurtus kovų užesys apriečia mus baisiu ratu, mes susikaupiame ir įspyrę akis žiūrime į juodąją naktį. Liūdni jaučiame tik savo miegančių draugų alsavimus ir taip laukiame ryto.

* * *

Kiekviena diena, kiekviena valanda, kiekviena granata ir kiekvienas nukautasis veržiasi į tą ploną pertvarą ir metai greitai ją pralaužia. Aš matau, kaip ji pamažėle aplink mane irsta.

Kvaila istorija įvyko su Deteringu. Jis buvo vienas tų, kurie labai laikėsi. Savo nelaimei, vienam sode jis pamatė vyšnią. Aušo rytas. Vykome tiesiog iš fronto. Ši vyšnia augo netoliese mūs naujojo būsto, kur staiga pasisuka kelias. Jame nesimatė nė vieno lapo, o tik atrodė didelis baltas žolynų krūmas.

Vakare Deteringas kažkur dingo. Pagaliau sugrįžo rankoje nešinąs keliomis vyšnios žydinčiomis šakelėmis. Mes pradėjom juokauti ir klausiam jį, ar nesirengia jis tik vestuvių kelti. Jis neatsiliepia. Galiausia atsigula į lovą. Naktį girdžiu jis baladojasi, atrodo, jog savus daiktus susideda. Lyg nujausdamas negera, prieinu prie jo. Jis nuduoda, jog niekur nieko. Vis dėlto aš jam sakau:

— Deteringai, nedaryk kvailybių.

— Kur čia tau — aš tik negaliu užmigti...

— Kuriems galams tat žydinčios vyšnių šakelės?

— Argi ginama atsinešti vyšnių šakų? — atsiliepia jis užsimąstęs ir po valandėlės: — Namie turiu didelį vaisių sodą su vyšniomis. Kai jos žydi, tai iš daržinės nuo šieno atrodo, kaip balta marška apklotos. Dabar pats žydėjimo laikas.

— Gal būt greit gausi atostogų. Tat gali būti, jog tave, kaip ūkininką, paleis laukų darbams.

Jis linguoja galva, bet, matyt, yra išsiblaškęs. Kai kaimietį pajudinsi, tai jis kažkaip atrodo keistas: kažkoks karvė ir Dievo ilgėjimos mišinys, pusiau kietaprotis ir pusiau žavus. Norėdamas jį nuo susimąstymo atitraukti, prašau jį kąsnelio duonos. Jis atriekia jos nesigailėdamas. Tat jau yra įtartina, nes jis gana šykštus. Dėl to aš budžiu, nemiegu. Tačiau nieko neatsitinka: jis rytą toks pat, kaip paprastai.

Tur būt jisai pastebėjo, jog aš jį seku.—Vis dėlto trečią rytą jo jau nebėra.

Aš tat matau, bet niekam nieko nesakau, kad jis turėtų laiko pasprukti. Jau ne vienas bėgo per Olandus.

Tačiau per patikrinimą jo pasigestama. Po savaitės girdim, jog jį pagavo lauko žandarai, tie nepakenčiami karo policininkai. Jis pasukęs į Vokiečius — aišku, jog veltui, — ir, be abejo, jis visiškai kvailai tat darė. Kiekvienas tat gali suprasti, jog jis bėgo tėviškės ilgėjimosi traukiamas. Tačiau ką galėjo suprasti karo teismo nariai, būdami šimtą kilometrų nuo fronto? — Apie Deteringą nieko daugiau negirdėjome.

* * *

Tačiau tos pavojingos baisybės skverbiasi ir kitais keliais. Pakanką apsakyti, kaip gavo galą Bergeris.

Mūsų apkasai jau senai sudaužyti. Kovos eina atviram lauke ir daugiau tikro pozicijų karo nėra. Kai puolimai ir kontr-puolimai čia priekin, čia atgal pasistumia, palieka tik suraustas rūožas ir karšta kova iš duobės į duobę. Priešakinė fronto juosta yra sugriauta. Visur įsistiprinę tik atskiros grupės duobių lizduose, iš kurių pradės kovoti.

(Bus daugiau)

EVERYBODY EVERY PAYDAY 10% IN WAR BONDS

ŠYPSENOS

ŠVENTĖMS ATSIBELDŽIANT

Atsibeldžia, atvažiuoja
Šventės Kalėdinės;
Kepsim žąsį, pirksim bonką
Džinės ir degtinės.

Pirksim ekstra karo boną,
Stampų — kiek kas gali;
Mušim niekšišką japoną,
Hitlerį rakalį!

Pirksim dovanas ir duosim
Pagal įpratimą;
Tas palaimintas, kas duoda,
O ne vien tik ima!

Pardavėjai laukia biznio —
Tą visi supranta;
Jei nepirksim, neparduosim,
Tai nebus nei frentų.

Daugeliui gyventi sunku,
Bet kitiem nebloga;
Turtingesnis turi duoti
Bent Kalėdų proga.

Nepamirškim vargdienių —
Ranką jiem paduokim,
O jei girtas kas pargriūva, —
Iš jo nesijuokim!

Turi būti per Kalėdas
Nuliūdimui rybos, —
Kad skaniau būtų kopustai
Valgyti su grybais.

Per metus bent vieną sykį
Meskime godumą, —
Pavaišinkim savo uošvę,
Žentą arba kūmą!

Atliktas Kriukis

PITTSBURGH, PA.

Visokios Žinios

Gruodžio 5 dieną, vakare, atsibuvo metinis susirinkimas LDS 160 kp., 1320 Medley St. Nepribuvo pirmininkas K. Kairis iš priežasties ligos. Susirinkimą atidarė vice-pirmininkas D. G. Lekavičius. Susirinkime nedaug narių dalyvavo.

Perskaityti laiškai ir priimti. D. P. Lekavičius raportavo iš LDS 8-to Apskričio suvažiavimo ir apie išrinkimą delegatų į Demokratinių Lietuvių Suvažiavimą. Pasirodo, kad H. Kairienė nevažiuos, nes nesijaučia gerai.

Pakeltas klausimas apie parengimą ir pataisymą namo sklepo. Tas palikta kitame susirinkime apsvarstyti. Valdyba 1944 metams pasiliko ta pati, išskiriant iždo prižiūrėtoją.

Į armijos tarnybą išeina J. Kuličiaus sūnus ir P. Tamašauskas, taip pat neseniai išėjo J. Jakubauskas. Valdžia praneša, kad Afrikoj į nelaisvę buvo paimtas J. Bumblis. Parvažiavo aplankyti motiną ir artimus V. Židelis.

Senutė Kunikauskienė serga plaučių uždegimu. McKees Rocks kunigui Lunskis padaryta operacija. Pastaruoju laiku mirė trys lietuviai — Tunaitienė, Sadauskas ir A. Meseluno švogeris.

Plėšikai užpuolė saliūninin-ką Joną Sarpenskį ir 10 jo kostumerių. Liepė visiems gulti ant žemės, išėmė iš registerio $92 ir pabėgo. Pasirodo, kad ir dar trys vietos buvo apiplėštos tą pat vakarą, bet kitoj dalyj miesto. Policija suėmė 2 negrus ir pas juos rado atimtą revolverį nuo vieno saliūninin-ko.

Pittsburghe streikuoja visos skalbyklos, darbininkai reikalauja pakelti algas, nes į valandą gauna tik po 37 centus. **D. P. Lekavičius.**

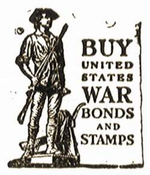

Pasirodo, kad daugelis unijų atlieka armijai labai didelį patarnavimą, kuomet jos paruošia mašinų taisymo specialistus. Paveikslas trauktas Icelandijoj, kur buvę unijistai taiso automobilius bei trokus dėl armijos.

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipanžinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SO. 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.

Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

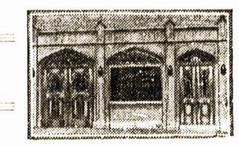

NOTARY PUBLIC TELEPHONE STAGG 2-5045

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą

PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYČIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI

660 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.

NAUDOKITĖS GERA PROGA

Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialį pasiūlymą savo seniems ir naujiems pacijantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

30 Dienų Nuolaida Akiniai už $7.50

Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainas už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už $7.50.

STENGER & STENGER, Optometrists

394-398 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.

Distinctive Style and Unexcelled Value in

Lady Crosby DIAMOND ENSEMBLES

First in her heart - First in Quality

No. 080, *Lady Crosby*. Matched lovely modern rings of 14K gold. Lovely diamond. Both for $75.00

No. 070, *Lady Crosby*. Charming pair of 14K gold rings in matched designs. Fine diamond in the engagement ring. Both Rings for $65.00

No. 100, *Lady Crosby*. Unique in style, exceptional in quality. This lovely pair of rings in 14K gold. Superbly brilliant diamond. Both for $85.00

No. 120, *Lady Crosby*. Identical designs 14K gold rings with splendid diamond. Both for $100.00

All "Lady Crosby" Ensembles in Attractive Presentation Box

ALL DIAMONDS ENLARGED TO SHOW DETAILS

Maži rankpinigiai prilaikys jums daiktą.

ROBERT LIPTON, Jeweler

701 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-2173 ATDARA VAKARAIS

GREEN STAR BAR & GRILL

Lietuviškas Kabaretas

★ ★ ★

Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksminti ir pasiskoti užcina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

Parė Kiekvieną Šeštadienį

ATEIKITE PASIMATYTI SU GYVIAIS.

GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE

459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

CHARLES J. ROMAN

RAMANAUSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksiu moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimui ir kainomis būsite patenkinti

1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.

Telefonas Poplar 4110

Laisvės Kontestas Gavimui Naujų Skaitytojų

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Bi kuris iš žemiau sužymėtų vajininkų gali pasiekti dovanų ruožtą. Bet turi darbuotis gauti naujų skaitytojų. Nes už naujas prenumeratas arti tris kartus daugiau punktų duodama. Kontestantų surašas:

V. J. Stankus, Easton	869
Baltimorės Vajininkai	796
ALDLD Mot. kp. Binghamton	792
Geo. Shimaitis, Montello	709
ALDLD 136 kp., Harris.-Kearny	604
V. Smalstienė, Royal Oak	602
A. Balčiūnas, Brooklyn	574
ALDLD 50 kp., Rochester	559
D. P. Lekavičius, Pittsburgh	531
P. Bečis, Great Neck	512
J. Mockaitis, Bridgeport	489
J. Rudmanas, New Haven	477
J. Ramanauskas, Minersville	434
A. Tamošiūnas, Hudson	390
M. Smitravičienė, Detroit	370
A. P. Dambrauskas, Haverhill	364
S. K. Mažanskas, Cleveland	338
Frank Wilkas, Wilmerding	321
J. Bimba-R. Aučius, Paterson	304
M. Slekienė, Gardner	299
ALDLD 20 kp., Binghamton	290
P. Slekaitis, Scranton	277
V. Padgalskas, Mexico	264
J. Blažonis, Lowell	264
J. Urbonas, Pittsburgh	260
P. Šlajus, Chester	217
J. Žilinskas, Lewiston	198
A. Valinchus, Pittston	194
J. Matačiūnas, Paterson	186
A. J. Navikas, Haverhill	182
A. Gudzin, Schenectady	169
K. Mikolaitis, Baltimore	168
J. Margaitis, Windsor	156
V. Jokymas, New Britain	156
C. S. Kasparas, Wilkes-Barre	155
S. Puidokas, Rumford	140
J. Grybas, Norwood	134
A. Venskevičienė, Cambridge	130
O. Kalakauskienė, Brooklyn	122
J. Kalvelis, Bridgewater	108
A. Kupstas, E. St. Louis	104
M. Urba, Easton	92
S. Shaltys, Rockford	78
J. Simutis, Nashua	72
V. Kisielius, McKees Rock	60
P. J. Martin, Pittsburgh	52
K. Abekienė, Chicago	52
Ch. Legunas, Springfield	52
A. Arison, Stratford	52
R. Kalvaitienė, Maspeth	26
M. Stakoff, Brooklyn	16
LAISVĖS DARBININKAI	
Geo. Kuraitis	212
P. Buknys, Brooklyn	126
V. Tauras-R. Židžiunas	28

Šį sykį mažai permainų punktuose. Pirmieji dešimts vajininkų punktuose nepasikeitė. Manome, kad už dienos kitos gausime rezultatų.

A. Žemaitis, Baltimorės vajininkas, prisiuntė naują prenumeratą ir atnaujinimų.

A. Balčiūnas, Brooklyno vajininkas, pakilo punktais, priduodamas atnaujinimą. Kaip skaitėme Laisvėje, Balčiūnas neseniai susižeidė ranką, bet visvien rūpinasi Laisvės skaitytojų reikalais.

J. Rudmanas, New Haveno darbuotojas, prisiuntė du naujus skaitytojus ir atnaujinimų.

M. Smitravičienė, Detroito veikėja, prisiuntė atnaujinimų.

Laukiame daugiau žinių nuo kitų vajininkų. Kol kas dar nesulaukėme nieko nuo jaunuolių, kurie likę namie. Taipgi norime priminti, kad labai puiki proga dabar užrašyti giminėms ar pažįstamiems dienraštį Laisvę kaipo dovaną ateinančioms šventėms.

Laisvės Administracija.

Tūkstančiai Lietuvių Pagerbti už Drąsą

(Tąsa nuo 1 pusl.)

1,465 iš pagerbtųjų karinės garbės ženklais yra eiliniai kareiviai, 1,055 puskarininkiai, 394 karininkai ir vienas generolas.

Lietuvių tauta, vaitojanti po vokiškųjų fašistų jungu, didžiuojasi drąsiais savo sūnumis, kurių žygiai artina Lietuvos atvadavimo valandą.

Mūsų broliai užsieniuose taip pat jais didžiuojasi.

Mūsų didvyriai šiuose istoriniuose mūšiuose dėlei žmonijos išlaisvinimo atnešė naujos garbės lietuvių tautai.

Pittston, Pa.

Iš ALDLD 12 Kp. Veikimo

Gruodžio 5 dieną įvyko kuopos susirinkimas. Iš 30 narių atsilankė tik 10, o kur kiti? Turto raštininkas raportavo, kad kuopoj yra pasimokėjusių 30 narių. Iš jų trys tik paskutinį mėnesį pasimokėjo, nes, mat, apšvietos organizacija, tai nebijo suspendavimo.

Perskaityti laiškai iš Centro, Apšvietos Fondo reikale ir Demokr. Lietuvių Suvažiavimo reikale. Rinkta Centro Komiteto valdyba, daugiausiai balsų gavo veikliausi kandidatai. Į Dem. Lietuvių Suvažiavimą išrinktas delegatu M. Kalauskas.

ALDLD 12-to Apskričio komiteto posėdis atsibuvo, bet narių dalyvavo tik keturi. Du sirgo, nepribuvo. Nutarta šaukti apskričio konferenciją po Velykų, veikiausiai bus sušaukta 23 d. balandžio.

ALDLD 12-tos kuopos susirinkime dalyvavo 3 apskričio komiteto nariai, jie paskyrė $5 pasveikinimui Demokratinio Lietuvių Suvažiavimo. Manome, kad ir kiti nariai sutiks. Manau, kad kiekvieno pareiga paaukoti tam suvažiavimui, kiek kuris gali. Priduokite pinigus d. M. Kalauskui, kad jis nuvežtų nuo mūs pasveikinimą. Padarykite tą tuojau!

Delegatas.

Nashua, N. H.

Delegatai į Suvažiavimą ir Aukos

Visoj Amerikoj lietuviai energingai rengiasi dalyvauti Demokratinių Lietuvių Suvažiavime, tai ir mes neatsiliekame. Gruodžio 4 dieną atsibuvo abiejų kuopų susirinkimas. Perskaityta keli laiškai. Plačiai aptarta Demokratinių Lietuvių Suvažiavimas ir nutarta dalyvauti. Buvo keli draugai perstatyti į delegatus, bet atsisakė, pamatuodami, kad darbas neleidžia. Bet visgi, matydami tokį svarbų reikalą, tai padiskusavus, atsirado ir kandidatai.

Bet važiuoti, tai reikia ir aukų nuvežti, nes suvažiavimas padarys išlaidų. Išde neturime daug, tai drg. J. Egeris traukia ranką iš kišenės, deda ant stalo dešimtinę ir sako: "Lai būna mano pradžia aukų tam suvažiavimui!" Tai buvo išrinkti rinkėjai, kurie rinks aukų tam svarbiam suvažiavimui. Drg. J. Virbickas apsiėmė nuvažiuoti pas lietuvius ir paprašyti tam reikalui aukų. Pasitikiu, kad pasekmes turėsime geras, kad delegatas, važiuodamas, galės nuvežti apie $50. Todėl mūsų visų pareiga paremti taip garbingą darbą!

Aukas galite perduoti J. Virbickui, F. Busilevičiui, J. Egeriui arba V. Vilkauskui. Padirbėkime visi ir visos, kad mūsų miestas galėtų gerai pasirodyti.

Šis suvažiavimas yra labai svarbus, nes jis stato tikslu ne vien padėti Amerikos valdžiai karą išlaimėti, bet padėti išlaisvinti Lietuvą iš po nacių vergijos ir padėti atbudavoti Lietuvą, sušelpti mūsų tėvus, brolius ir seseris. Darbas didelis. Visi stokime darban.

V. Vilkauskas.

Vejami Japonai Veikia Nuodais Prieš Chinus

Chungking. — Japonai vėl vartoja nuodingas karo dujas prieš chinus, nepajėgdami kitaip atsilaikyti, kaip teigia chinų komanda. Priešai daug apnuodijo chinų kareivių ir oficierių.

Chinai nuvijo japonus 13 mylių į šiaurvakarius nuo atvaduoto Changteh miesto ir taipgi atakuoja priešus už 45 mylių į šiaurių rytus ir 28 myl. į šiaurius nuo Changteh. Japonai, traukdamiesi atgal, atkakliai priešinasi.

Chinams veikliai padeda Amerikos lakūnai.

Japonų lėktuvai tris kartus mėgino atakuot amerikiečių lėktuvų aikštę. Amerikiečiai nušovė bei sunkiai sužalojo 19 priešų lėktuvų, o savo neteko tik vieno.

PAGROBTA DAUG NACIŲ GINKLŲ ZNAMENKOJ

Maskva. — Užimdami Znamenką, Dniepro kilpoje, praeitą penktadienį, sovietiniai kovūnai pagrobė 94 vokiečių tankus ir šarvuotus automobilius, 152 kanuoles, 373 kulkosvaidžius, 120 mortirų, 684 automobilius, 453 trokus su kariniais kroviniais, 420 motorinius ir kitokius dviračius, 22 sandėlius ginklų, amunicijos, gazolino ir maisto, ir kiekius kitų reikmenų.

100 Lemiamųjų Dienų

London. — Anglijos seimo aukštojo rūmo narys, darbietis lordas Strabolgi, pareiškė, jog 100 artimiausių dienų bus taip svarbios, kaip 100 dienų pirm Napoleono sumušimo prie Waterloo.

Stockholm. — Naciai persiuntė savo karo laivus iš Baltijos Jūros į Finliandijos uostus. Bijo Talkininkų oro bombų Baltijoj.

SANDĖLIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Kantičkos, Giesmių Knyga	$2.00
Kapitonas Fogelis, apysaka	40c
Girtuoklių Linksmos Dainos	15c
Apie Dangų, Saulę ir Žvaigždes	10c
Mikaldos Pasakojimai	25c
Duktė Marių, graži apysaka	25c
Duktė Gyvena Pūstynėje	25c
Burykla ir Burtininkas	25c
Lengvas Būdas Išmokti Anglišk. Kalbos	35c
Naujas Būdas Išmokt Gražiai Rašyti	15c
Sveikata Ligoniams, knygelė aprašo apie 350 vaistiškų žolių	25c
Eustakijušas, gražūs apskaitymai iš senovės laikų, 128 pusl.	35c
Velniškas Tiltas per Nemuną, Erodas Boba ir Duktė Maliorius	35c
Praloto Olšausko Darbai ir Nuopelnas, su paveikslais	20c
Kantičkos Apie Keplos Kančias	15c
Lietuviška Virėja su 450 visokių receptų, kepimui, virimui, kenavimui ir tt.	1.00
Tūkstantis Naktų ir Viena, dalis	50c
Karvės Nauda ir sūrių padarymai	25c
Sapnų Knyga su Paveikslais, apdaryta	$1.25
Kapitonas Velnias, 400 pusl.	$1.25
Istorija Seno ir Naujo Įstatymo, su paveikslais	25c
Istorija Abelna, 500 pusl.	1.50
Orakulas Visokių Monų, Įspėjimų, Kortų Nukėlimui, Delnažinystė, 412 pusl.	$3.50
Pilna Geografija, su paveikslais, 412 pusl.	3.00
Gudrus Piemenukas, graži apysaka	25c
Kabalas, Zobovos Knygutė	15c
Žolių Arbatos:	
Pailių Arbata arba Mostis po	85c
Nuo Kosulio, Dusulio	60
Nervų ir nuo Sutukimo, po	85c
Inkstų Kraujo Valytojas, po	60c
Nuo Kosulio, Dusulio	60c
Vyriškumo Patalsymui	85c
Vidurių Liuosuotojas	60c
Išvarymui akmenėlių, kad nešlapinti lovoj, po	60c
Nuo užsisenėjusio kataro, Hay Fever	85c
Nuo nemalonaus kvapo	85c
Nuo surūgusio pilvo (heartburn)	85c
Nuo romantiškų sausgėlių	60c
Trejanka, stambios šaknys	60c
Nuo Cukrinės Ligos	85c
Nuo Sutukimo Žolės	85c

Visokios Žolės yra pakeliuose su nurodymais, kaip jas vartoti.

M. ŽUKAITIS,
334 Deau St., Spencerport, N. Y.

REIKALINGOS MOTERYS
HELP WANTED—FEMALE

MERGINOS IR MOTERYS
BE PATYRIMO

PILNĄ LAIKĄ IR DALIAI LAIKO
KEPĖJOS
PRIEŠSODĖS MERGINOS
VIRTUVĖS DARBININKĖS
SALAD GAMINTOJOS
SANDWICH DARYTOJOS
PRIE STEAM TABLE
INDŲ MAZGOTOJOS
VIRĖJOS
DESERT DARYTOJOS
TURI KALBĖTI ANGLIŠKAI
DUODAMA VALGIS IR UNIFORMOS
BONAI—AMOKAMOS VAKACIJOS
PASTOVUS DARBAS
PROGOS PAKILIMUI

Iš karinių darbų nepriimami

SCHRAFFT'S
KREIPKITĖS VISĄ DIENĄ
56 W. 23RD ST., N. Y.

ARBA KREIPKITĖS 5 P.M. IKI 8 P.M.
TIMES SQ. STORE, 1496 BROADWAY

(X)

INDŲ ATĖMIMUI MERGINOS
Pilnam laikui. Sekmadieniais nedirbama. Aukštos algos. Kreipkitės į Steward, Kavinėje, 42rd St. ir Madison Ave.
HOTEL BILTMORE
(294)

MERGINOS 17—35
LENGVAS, ŠVARUS FABRIKO DARBAS.
MAŽI METALINIAI SUJUNGINIAI
Nuolatinis darbas eilėje būtinų darbų
$23.40 UŽ 48 VALANDAS
Patyrimas nereikalingas.
Puikios darbo sąlygos.
Iš karinių darbų reikia turėt paliuosavimą.
Kreipkitės Visą Savaitę
SORENSEN MFG. CO.
21-07 41st AVE.
Long Island City.
(arti Queens Plaza Stoties)
(295)

MOTERIS VALYTOJA
MIESTO MOKYKLOS 49
Kreipkitės į CUSTODIAN ENGINEER, 228 Graham Ave., Brooklyn, N. Y.
(295)

VIRTUVĖJE PAGELBININKAS
$26 Į SAVAITĘ IR VALGIS
Nuolatinis darbas.
Kreipkitės Steward
FIFTH AVENUE HOTEL
Fifth Ave. & 9th St., N. Y. C.
(295)

SVARBUS IŠRADIMAS
M. J. SVILPA'S MIRACLE OINTMENT.
KETURIŲ RŪŠIŲ MOSTYS

Sudarytos iš gydančių žolių, kurios gelbsti keletai desėtkų skirtingų ligų. Nėr kenksmingos, bet visada pamačlyvos. Šios mostys turėtų būt žėdnoj šeimynoj, ypatingai darbininko žmogaus, kurio sveikata, tai jo visas turtas. Turėdamas M. J. Svilpa's Miracle Ointment apsiginsi nuo daug ligų, išvengsi didelių iškaščių. Apsirūpink, pasipirk tuojau, kol aš dar turiu jų.

No. 1 M. J. Svilpa's Miracle Ointment for Toothaches, Irritation and Hardening of Gums. Prašalina gėlimą, užsivietrijimą ir sustiprina smegenis greit ir ant ilgai. Švelni vartot ir nekenksminga. Turėtų rastis žėdnoj šeimynoj. Kaina 50c ir 1.00.

No. 2 M. J. Svilpa's Salve (mostis) nuo skausmų išviršutinių, Rheumatiškų ir kitokių kojų, rankų, pusiau sprando musulių, sąnarių, užsišaldymo, sumušimo ir aštraus kosulio-peršalimo. Kaina $1.25.

No. 3 M. J. Svilpa's Miracle Salve. Stebūklinga mostis, kuri gelbsti nuo daug įvairių ligų ir negerų ligų, kai Piles, Sinus, Athlete's Foot, Ausies Gėlimo nuo peršalimo, Blauzdų Skaudėjimo, nuo Vočių, Išbėrimų, Nudeginimų, Nušutinimo, Nušašimo nuo Šalčio, Sumušimo, Sukoliečijimo, Nesveikumo Nosies ar Burnos. Stiprina Kraujo Cirkuliaciją ir Energiją ir nuo įvairių Odos Ligų. (Tik ne nuo vėžio).

Visados gausi pagelbą, jei vartosi sulyg nurodymų ir prisilaikysi nuo perdaug gėrimo akoholinių gėrimų. Kaina 60c ir $1.25.

No. 4 M. J. Svilpa's Salve for Poison Ivy ir įvairių niežėjimų. Pabandykit, būsite užganėdinti. Kaina tik $1.25.

Reikalaudami mosčių, siųskit ir pinigus. Money Order ar Chekį. Canadai ekstra 25c ant kožno orderio.

Adresuokit taip:

M. J. SVILPA
P. O. Box 73, Sta. A.
Hartford 6, Conn.

Vietiniai galit ateit krautuvėn:
614½ Zion Street.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

DETROIT, MICH.

Detroito Moterų Pažangos Kliubo priešmetinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gruodžio 16 d., 7:30 val. vak. Draugijų salėje. Bus rinkimas valdybos 1944 metams ir kiti svarbūs reikalai. Narės visos būtinai dalyvaukite. — M. Ginaitienė, sekr. (295)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau brolio Stasio Rimkūno. Pirmiau gyveno 32 Franklin St., New Britain, Conn. Taipgi pajieškau Antano Glatkevičiaus, gyvenęs Cincannati, Ohio. Prašau patys atsišaukti, arba kas žinote apie juos, pranešk te man, būsiu labai dėkingas. — Juozas Rimkūnas (Barberis) 152 W. Girard Ave., Philadelphia, Pa. (295)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

NELAVINTI DARBININKAI
REIKALINGI
KARINIAM DARBUI
NUOLATINIS DARBAS
$43.55 už 58 valandų savaitę
Iš būtinų darbų reikia paliuosavimo
KREIPKITĖS TARPE 8:30 A. M. IR 5 P. M.
MODECRAFT CO., INC.
289 GREENPOINT AVE.
BROOKLYN, N. Y.
(294)

VYRAI bendram darbui dideljje muilo dirbtuvėje. Patyrimo nereikia. Geros darbo sąlygos. Patenkinanti alga, prisideda nuolatiniai viršlaikiai. Kreipkitės į dirbtuvės superintendentą.
JOHN T. STANLEY CO., INC.
642 West 30th St.
(294)

BERNIUKAI IR JAUNI VYRAI
17 IR VIRŠAUS
LENGVAS FABRIKO DARBAS, MAŽI METALINIAI SUJUNGINIAI. EILĖJE BŪTINŲ DARBŲ.
Patyrimas nereikalaujama.
$28 UŽ 48 VALANDAS
Iš karinių darbų reikia turėt paliuosavimą.
Kreipkitės Visą Savaitę
SORENSEN MFG. CO.
21-07 41st AVENUE
Long Island City.
(Arti Queens Plaza Stoties)
(296)

VYRAI PRIE LEDO
VYRAI PRIE KIEMO DARBUI
$26 Į SAVAITĘ IR VALGIS
Kreipkitės Steward
FIFTH AVENUE HOTEL
Fifth Ave., & 9th St., N. Y. C.
(295)

APVALYTOJAS
LEKERIOTOJAS IR DAILYDĖ
Patyręs
NAMŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ
Nuolatinis Darbas
GEO. J. SCHWARZ
1277 MYRTLE AVE.
Brooklyn, N. Y.
(299)

KNYGŲ APDIRBIMUI. VYRAI IR BERNIUKAI.
Patyrę ir mokiniai. Puikiausia proga. Nuolat. STELZ, 265 W. 17th St.
(295)

BLEKIŲ METALO MECHANIKAI
Šėpų ir Sampelių Darytojai.
Įpratę Laipsniškam Darbui; 4 stalčių Filing Cabinet—šėpų dėžių, jutrinų mechanizmo, metalinių rakandų ir tt.
Pokarinė proga visiem mechanikam
18 valandų viršlaikių.
BRIDGE METAL PRODUCTS
201 Front St., Brooklyn
Tėmykite WMC Įstatymus
(295)

ELEKTRINĖS PAJĖGOS PRESO OPERUOTOJAS IR BENDRAI MECHANIKAS
Patyręs prie akuratnai gaminimo metalo išdirbinių, 18 valandų viršlaikių. Puikiausios algos.
BRIDGE METAL PRODUCTS
201 Front St., Brooklyn
Tėmykite WMC Įstatymus.
(295)

PEČKURIS
$30 Į SAVAITĘ. 46 VALANDŲ SAVAITĖ.
KREIPKITĖS Į MR. NICHOLSON.
3080 BROADWAY, N. Y. C.
(293)

APVALYTOJAS
$30 Į SAVAITĘ. 46 VALANDŲ SAVAITĖ.
KREIPKITĖS Į MR. NICHOLSON,
3080 BROADWAY, N. Y. C.
(293)

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS

MOKYTIS DIRBTI BLUEPRINT IR PHOTO PRINT FABRIKE. PATYRIMAS NEREIKALINGAS. U.S. PILIEČIAI. Išmokinami operavimo į trumpą laiką.

GERA ALGA BESIMOKINANT
PROGOS UŽSIDIRBIMUI EKSTRA VIRŠLAIKIAIS.

J. R. SHAYS JR., INC.
100 GREENWICH ST., N. Y. C.
(295)

MERGINOS AR MOTERYS ATRINKIMUI NAUJŲ SKURLŲ.
5 DIENŲ SAVAITĖ, $17.
TALLYHO TRADING CORP.
451 WEST BROADWAY
(Arti Prince St.)
(294)

MERGINOS-MOTERYS
PAKUOTOJOS—PATYRIMO NEREIKIA
5 DIENOS, 48 VALANDŲ SAVAITĖ
Nuo 7 A. M. iki 5:15 P. M.
Gera Alga
AMERICAN CHICLE CO.
30-30 THOMSON AVE., L. I. CITY
Rawson St. Stotis, 10 minučių
Reikalinga turėti paliuosavimo statemenţą.

VIREJOS
REIKIA MOTERŲ INTERESUOJANČIŲ VIRIME SU NAMŲ AR RESTAURACIJOS PATYRIMU.
GEROS ALGOS — GREITI PAKILIMAI.
PUIKI PROGA LAVINTIS GERAME DARBE
TURI MOKĖTI KAIP SKAITYTI IR RAŠYTI ANGLIŠKAI
SCHRAFFT'S
KREIPKITĖS PER ISTISĄ DIENĄ.
56 WEST 23rd ST., N. Y.
(X)

MERGINOS—3
Turi būti akuratnos skaičiavimuose ir reikia High School mokslą turėti. $22 pradžiai. Greitas pakilimas. Nuolatinis darbas.
MISS LANG
520 WEST 27TH STREET
(295)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

PAGELBININKAS LAIVŲ MAŠINISTUI FORMANAS (IŠLAUKO)
Turi būt patyręs prie laivų darbo.
NEMOKANTI NESIKREIPKITE
TURI BŪT PATYRĘ PRIE AŠIŲ SUTAIKYMO, PATYRĘ PRIE GRĘŽIMO LIEJINIŲ IR SUSIPAŽINĘ SU VISOM SRITIM ŠIOS RŪŠIES AMATU.
Iš karinių darbų reikia turėt paliuosavimą ir USES leidimą.
KREIPKITĖS Į UNITED STATES EMPLOYMENT SERVICE OF WMC
165 JORALEMON ST.,
BROOKLYN, N. Y.
IRA S. BUSHEY & SONS
764 COURT ST.,
BROOKLYN, N. Y.
(299)

MAŠINISTAI
ENGINE LATHE DARBININKAI
TURRET LATHE OPERATORIAI
PUIKIAUSIA ALGA
IDEALIŠKOS DARBO SĄLYGOS
DAUG VIRŠLAIKIŲ
100% KARINIS FABRIKAS IŠDIRBA VALVES
Kurie dabar dirbate karinius darbus sulyg aukščiausio išsilavinimo neprivalo kreiptis.
KREIPKITĖS, TELEFONUOKITE AR RAŠYKITE.
R. CASO, Plant Superintendent
KIELEY & MUELLER, INC.
2013 43rd St., North Bergen, N. J.
UNion 3-2828: PEnn. 6-1898
AR
UNITED STATES EMPLOYMENT SERVICE
404 38th ST., UNION CITY, N. J.
(298)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

AUTO MECHANIKAI
PAGELBININKAI
VIRŠU DARYTOJAI
VYRAI METALO DARBUI
AMATINIAI PAGELBĖTOJAI
Patraukianti alga.
Linksmos Darbo Sąlygos
PARK SLOPE CHEVROLET
343—4TH AVENUE, BROOKLYN
NEVINS 8-1800
PRAŠYKITE MR. FILES
(X)

VYRAI
NEREIKIA PATYRIMO
DUODAMA VALGIS IR UNIFORMAI
INDŲ MAZGOTOJAI
PUODŲ MAZGOTOJAI
APVALYTOJAI, DIENOM IR NAKTIMIS
TAIPGI PATYRĘ VYRAI, KAIPO KIETŲ SALDAINIŲ GAMINTOJAI
INDŽINIERIO
TURI KALBĖTI ANGLIŠKAI
BONAI—APMOKAMOS VAKACIJOS
PASTOVUS DARBAS
Iš karinių darbų nepriimami
SCHRAFFT'S
KREIPKITĖS VISĄ DIENĄ
56 WEST 23RD ST., N. Y.
ARBA KREIPKITĖS 5 P.M. IKI 8 P.M.
TIMES SQ. STORE, 1496 BROADWAY
(X)

VYRAI INDŲ ATĖMIMUI
INDŲ MAZGOTOJAI IR IŠNEŠIOTOJAI
Pilnam laikui. Sekmadieniais nedirbama. Aukštos algos. Kreipkitės į Steward, Kavinėje, 42rd St. & Madison Ave.
HOTEL BILTMORE
(294)

VYRAI
Pilnam ar daliai laikui. Dirbti kaipo krovėjai. Alga mokama pagal uždarbį. Kreipkitės 8 val. ryto prisirengę eit dirbt tą pačią dieną.
REUBEN H. DONNELLEY CORP.
305 EAST 45TH ST., 4-TOS LUBOS
(293)

FABRIKO ir trokų pagelbininkai, daug viršlaikių. MORRIS SOLOMON & SONS, INC., 364 Scholes St., Brooklyn. (Morgan Avenue stotis, 14th Street, Canarsie Line).
(297)

INDŲ MAZGOTOJAI
$24 Į SAVAITĘ
Duodama Valgis ir Uniformai
Kreipkitės į Chef.
FIFTH AVENUE HOTEL,
Fifth Ave., & 9th St., N.Y.C.
(295)

APVALYTOJAI
DIENOM DIRBTI
Ofisiniuose namuose, viešbučiuose. Nuolatinis darbas. Gera alga.
KREIPKITĖS 130 WEST 42nd ST., ROOM 653.
(294)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

VYRAI
KAIPO PAPRASTI DARBININKAI BŪTINAI PRAMONEI. PATYRIMAS NEREIKALINGAS. MOKAMA 72c—92c Į VALANDĄ.
KREIPKITĖS 8—10 A.M. IR 3—6 P.M.
42-25 21st Street,
LONG ISLAND CITY
(294)

VYRAI—NELAVINTI DARBININKAI
60c į valandą pradžiai
Viršlaikių, kiek tik norite
Už laiką ir pusę po 40 valandų.
EVER STYLE METAL PRODUCTS
656 BROADWAY, N. Y. C.
Iš būtinų darbų reikia paliuosavimo pareiškimo.
(294)

MALE and FEMALE
VYRAI ir MOTERYS

KARINIAI DARBININKAI
VYRAI IR MOTERYS
BŪTINA PRAMONĖ
Dabar Didelis Trafikas
Atliekamas Per
THE PULLMAN CO.
sudarė nepaprastai greitą reikalingumą VYRŲ ir MOTERŲ veik visuose departmentuose. Kai kurios iš šių vietų dabar yra atviros:
Patyrimas Nereikalingas
VAGONŲ VALYTOJAMS
VAGONŲ APTARNAUTOJAMS
REIKALAUJAMA ŠIEK-TIEK PATYRIMO
DRABUŽIŲ APMUŠĖJAMS
MECHANIKAMS
ELEKTRAMS
MALIORIAMS
Iš būtinų karinių darbų reikia turėti USES Paliuosavimą ir leidimą iš Railroad Retirement Board.
KREIPKITĖS
THE PULLMAN CO.
EMPLOYMENT OFISE
Rm. 2612 Grand Central Term.
NEW YORK CITY
(294)

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Visi Lietuviai Kviečiami į Suvažiavimo Užbaigtuvių Koncertą - Prakalbas

Apie tai, dėlko šis masinis susirinkimas šaukiamas ir kas bus jo programoj, suvažiavimo komitetas savo lapelyj sako:

Brooklyno ir Apylinkės Lietuviai!

Demokratinių Lietuvių Suvažiavimas bus istorinis dalykas. Tam suvažiavimui apvainikuoti ruošiamos šios prakalbos-koncertas. Šitia suvažiavimo dalyviai-veikėjai nušvies jums, ką Suvažiavimas padarė, ką jis nuveikė.

Be to, kalbėtojai aiškins šių dienų bėganuosius klausimus, karo ir politikos klausimus, kiekvienam mąstančiam žmogui reikalingus suprasti, žinoti.

Broliai ir sesės lietuviai! Jūs niekad neturėjote tokios progos išgirsti ant syk tiek svarbių kalbėtojų kalbų. Kiekvienas kalbėtojas kalbės specijale tema, žingeidžia kiekvienam protaujančiam žmogui.

Be to, jūs išgirsite mūsų didžiulių chorų puikių, naujų dainų, kurias jie mokosi šiam istoriniam įvykiui.

Kviečiame dalyvauti ne tik Brooklyno ir New Yorko lietuvius; kviečiame ir New Jersės, ir Great Necko lietuvius atvykti masiniai ir būti dalyviais šito istorinio įvykio.

Dainuos: Sietyno Choras, iš Newarko, vadovaujamas B. Šalinaitės; Aido Choras, vadovaujamas Aldonos Andersonienės.

Sakys prakalbas:

Dr. A. L. Graičiūnas, iš Chicagos.

Vincas Andriulis, iš Chicagos.

Dr. Johana Baltrušaitienė, iš Pittsburgho.

Ksavera Karosienė, iš San Francisco.

Dr. M. D. Palevičius, iš Detroito.

Adv. Keistutis Michelsonas, iš Brooklyno.

Prof. K. B. Kubilius, iš So. Bostono.

Antanas Bimba, iš Brooklyno.

Bus ir daugiau kalbėtojų.

Kadangi didžiuma delegatų turi sugrįžti darban pirmadienį šapose, ofisuose, profesijose, tad masinis mitingas prasidės anksti po piet, 1:30 ir baigsis 5:30. Visi mitingo dalyviai, o ypatingai norintieji pasimatyti su tolimais svečiais delegatais prašomi pribūti anksti, nes po mitingui daugelis delegatų skubins tiesiog į stotis. Įžanga nemokama.

Koncertas-prakalbos įvyks šį sekmadienį, gruodžio 19-tą, Webster Hall, 119 E. 11th St., New Yorko mieste.

DR. M. D. PALEVIČIUS, iš Detroit, Mich., kalbės masiniame mitinge gruodžio 19-tą, Webster Hall.

Prašome Ruoštis Gražiam ir Svarbiam Koncertui ir Baliui

Brooklyno lietuvių keturios organizacijų kuopos rengia šaunų koncertą ir balių sausio 15, 1944 m., 7 val. vakare, Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo salėj, 280 Union Ave., Brooklyne.

Dainų programą išpildys gabiausios lietuvių meno spėkos, o pertraukoj apie karą ir išlaisvinimą Lietuvos kalbės A. Bimba, Laisvės redaktorius. Smulkmeningai apie programą bus rašoma vėliau. Iš anksto galima pasakyti tiek, kad programa bus viena iš puikiausių. Šiuo tarpu prašome: malonėkite iš anksto įsigyti įžangos tikietus. Kaina tik 50c. Gaunami pas: K. Petrikienę, K. Rušinskienę, O. Lapatą, J. Gužą, V. Bunkų, A. Balčiūną, G. Kuraitį, G. Wareson, J. Kovą, A. Bimbą, D. M. Šolomską, E. Mizarienę, J. Gasiūną, A. Dagį, K. Balčiūną, J. Augutienę, A. Mureiką ir pas daugelį kitų narių pirmųjų kuopų, Moterų Apšvietos Kliubo ir Aido Choro.

Visas šio koncerto-baliaus pelnas skiriamas Lietuvos Raudonajai Armijai ir Lietuvos žmonėms, tad visi prašomi suburti savo jėgas padarymui šio parengimo sekmingu. Katrie ir nemanote būti parengime, pirkite įžangos tikietus, kaipo auką Lietuvos laisvinimui.

Komisija.

LLD 1-ma Kuopa Dalyvaus Suvažiavime su Būriu Delegatų ir Aukomis

Pereitą ketvirtadienį įvykęs Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos susirinkimas buvo šaukiamas atvirutėmis, bet toli gražu kvota nebuvo išpildyta. Reikia pripažinti, kad susirinkimas buvo skaitlingas ir visus kuopos reikalavimus išpildė su kaupu. Iš kuopos vald. raportų pasirodė, kad kuopos reikalai vedami tvarkiai ir susirinkimai įvyksta tinkamai.

D. M. Šolomskas perstatė naują narį į LLD.

Delegatų Raportai.

Pabaltijos keturių tautų — lietuvių, latvių, estų ir suomių —įvykusios konferencijos lapkričio 21 d. raportą davė A. Mureika, pažymėdamas, kad tų tautų demokratinės grupės nėra tvirtai organizuotos ir todėl trūksta joms tokio veikimo, idant galėtų tvirčiau pastoti kelią fašistiniams gaivalams. Pabaltijo tautų fašistai išlando visokias Amerikos koncelerijas, daro visokius suokalbius, skleidžia melus ir šmeižia mūsų krašto didžiausią talkininkę Sovietų Sąjungą, stengdamiesi įvaryti kylį į sąjungininkų tarpą, kad pakenkus vedimui karo prieš Hitlerio agresiją.

G. Waresonas raportavo, kad keturių Pabaltijos tautų koncertas įvyks vasario 12-tą, 1944 m., Suomių svetainėj, 126th St., New Yorke.

A. Mureika iš rengimo pundeliams koncerto ir baliau komisijos raportavo, kad koncerto programa jau veik sudaryta. Dainuos Aido Choras ir gabi solistė jaunuolė Adelė Namikaitė. P. Grabauskas ir A. Velička sudainuos duetus. A. Bimba pasakys prakalbą. Visi prašomi iš anksto įsigyti įžangos tikietus. Kaina 50c. Įvyks šeštadienį, sausio 15 d., Lietuvių Amerikos Piliečiu Kliubo svetainėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

A. Mureika surinko tris lakštus parašų po peticija gelbėjimui Ispanijos kovotoju, kurie randasi Ispanijos kalėjimuose ir $5.25 pinigais, kuriuos pridavė Anti-Fascist Refugee Komitetui.

Išrinkome Delegatus Į Suvažiavimą

LLD 1 kuopa išrinko delegatus į Demokratinių Lietuvių Suvažiavimą, įvykstantį gruodžio 18-tą, Piliečių Kliubo svetainėje, 280 Union Ave., Brooklyne, ir gruodžio 19-tą, Webster Hall, 119 W. 11th St., New Yorke. Delegatais išrinkti: M. Dobinis, K. Balčiūnas, A. Balčiūnas, M. Bushon, A. Dagis, K. Žemaitienė, A. Mureika, K. Rušinskienė. Suvažiavimo pasveikinimui kuopa paskyrė iš iždo $10.

Į valdybą 1944 metams išrinkti veik visi buvusieji šiais metais: Organizatorium A. Mureika, protokolų sekr. K. Šolomskienė, finansų sekr. K. Balčiūnui atsisakius, jo vietoj išrinktas G. Waresonas, iždininke K. Rušinskienė, korespondentais A. Mureika ir G. Kuraitis.

D. M. Šolomskas, LLD Centro sekretorius, raportavo, kad nauja knyga už 1944 metus, "Lietuva Ugnyje", bus išleista anksti, pradžioje metų. Todėl, draugai ir draugės, malonėkit užsimokėti anksti duokles už ateinančius metus (ir kurie dar nemokėję, už šiuos), taipgi pasidarbuokite gauti daugiau narių į LLD.

1 Kp. Korespondentas.

Mokslas Dar Nepavaduoja Motinos

Shore Road ligoninėj, Brooklyne, mirė 11 dienų mergytė, kuri gimė trim mėnesiais per anksti, svėrė 26 uncijas laike gimimo. Nors buvo dedamos didelės pastangos kūdikį išlaikyti, tačiau mokslas kol kas nepajėgė pavaduoti motinos.

MIRĖ

Nerausis Pocius, 56 m. amžiaus, gyvenęs 260 Lee Ave., Brooklyne, mirė gruodžio 11 d., House of Calvary, Bronx, N. Y. Velionis paėjo iš Vatušių kaimo, Rietavo parapijos. Paliko nuliūdime našlę Barborą, dukterį Barborą, dukterį Mrs. Matusevičienę, seserį Mrs. Petronė Hart, iš New Bruswick, N. J., brolį Stephen. Taipgi vieną brolį ir 3 seseris Lietuvoje. Norime paminėti, kad jis yra uošvis buvusio Brooklyne radio vedėjo Vinco Matusevičiaus.

Laidotuvės įvyks gruodžio 15 d., 10 val. ryto, Šv. Jono kapinėse. Kūnas pašarvotas graboriaus J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave.

John Joseph Bruzy, 53 metų amžiaus, gyvenęs 135 Thames St., Brooklyn, N. Y., mirė gruodžio 12, Veterans Ligoninėj, Kingsbridge, Bronxe. Bus palaidotas gruodžio 16, 10 v. ryte, Calvary kapinėse, Paterson, N. J. Pašarvotas namie. Laidotuvėmis rūpinasi graborius J. Garšva.

Laiškai iš Kariuomenės

Domicelė ir Alekas Veličkai gavo pluoštą laiškų nuo sūnaus Justino. Jisai rašo, jog kelionę turėjo ramią ir jog laimingai pasiekė Europos krantus ir išsėdo "kur nors Anglijoj." Kraštas jam atrodo gražus. Apie tenykščias sąlygas Justinas rašo:

"Gyvename barakuose. Maistas visas yra iš Amerikos, išskiriant kelias daržoves. Maistas čionai yra taip jau geras, kaip kad buvo ir Jungtinėse Valstijose. Kaip jau žinote, Anglijos gyventojams viskas padalinama (rationed). Mes irgi turime padalinimo korteles tokiems dalykams, kaip saldainėms, cigaretams, skustuvėliams, muilui. Mes to visko pasipirkome pakankamai ant laivo, kadangi mes tą žinojome iš anksto. Vietiniai bile ką padarytų už tokius daiktus, kai kramtomas gumas, muilas, saldainės. Bet matytumėte, kokiame jie pakilusiame ūpe yra nežiūrint tų trūkumų. Man darosi gėda atsiminus, kaip mūsų kai kurie iš namie pasilikusių žmonių aimanuoja.

"Jau buvau mieste. Žmonės visur labai draugiški. Daugelis jų turi gimines Amerikoj. Farmerys pakvietė mus ant savo farmos vakarienės. Paprastai miestiečiai to nedaro, nes viskas yra griežtai padalinta. Farmeriai tuo atžvilgiu laimingesni. Jie užsiaugina savo maisto ir dėlto turi daugiau...

Buvau pas tą farmerį. Jau seniai nebuvau taip svečiavęsis. Tai pora iš puikiausių man bent kada sutiktų senukų. Jie turėjo valgį gatavą mums keturiems. Turėjome vištienos pajaus, arbatos ir kavos, obuolių pajaus, pyragaičių su uogiene, obuolių ir kitko. Viskas namie daryta. O paskui dar ir 'džinės.' Mes kalbėjomės visą vakarą ir klausėmės angliškų stočių radijo.

"Apsikeitimui vaišėmis, mes jiems davėme keletą plytukių čokolado, kiek cigaretų, tabako. Mes esame užkviesti vėl atsilankyti ten sekmadienį.

Su meile jums abiem ir sveikinimais visiems, jūsų mylintis sūnus, *Justinas.*

* * *

Šis Karys Pradeda Brooklyniečiais Abejoti.

Pirmos klasės karys Peter Keblas, buvęs nariu Lietuvių Demokratų Kliube, savo laiške Stasiui Žurauskui, atsiųstame jo namų antrašu (Stasys irgi jau seniai užjūryje), nusiskundžia, jog nuo buvusių savo draugų brooklyniečių mažai laiškų gauna. Jis rašo:

"Seniai begavau laišką nuo p. G. ir nuo p. J., taip sakyti, visi jau pasipūtė, nenori nė laiško parašyti. Aš turėjau 15 dienų atostogų, bet nevažiavau į Brooklyną, nes manęs jau nebetraukia ten važiuoti. Daug pažįstamų išėjo į armiją, o daug draugų jau mane pamiršo... Jeigu jūs kada rašysite laišką, tai plačiai aprašykite apie Brooklyną..."

Stasys, kaip minėta, apie Brooklyną jam parašyti jau negalės, nes ir jis pats tik laiškais besužino. Ir mes nemanome, kad visi Petro draugai būtų jį pamiršę. Veikiausia, yra tokių, kurie norėtų jam parašyti. Štai jo antrašas:

P.F.C. Peter Keblas, 32009017
Btry "B," 773rd AAA Gun Bn,
Seattle, Washington,
U. S. Army.

OFICIALIS LDS OPTIKAS
UNION SQ. OPTICAL CO.
147 FOURTH AVE
Arti 14th St.
Akis Ištiria GYDYTOJAI
100 nuok. unija šapoj
Telef.: GR. 7-7553
DETROITE: 2539 Woodward Avenue, 602 Hofmann Bldg.
N. SHAFFER, WM. VOGEL, Direktoriai
OPTICIANS

LIETUVIŠKAS
Traktyrius
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
JUOZAS ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
Prieinamos Kainos
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts. Brooklyn
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Balsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių
Veltui Šermeninė
(KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir kitas reikalingas veselijom, krikštynom ir kitkam.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

LeVANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius-Undertaker
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

STANLEY MISIUNAS
Gražiai priima svečius savo
BAR & GRILL ĮSTAIGOJE
GERIAUSI GĖRIMAI
NAMIE GAMINTI UŽKANDŽIAI
Daug Stalų Kompanijom
Iš kitur atvykusius svečius visuomet širdingai pavaišiname.
Plačiai žinomas bartenderys Vincentas Žvirblys ekstra gerai patarnauja.
Todėl prašom visus dažnai ateiti į mūsų
PARAMOUNT BAR & GRILL
473 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
Prie R.K.O. Republic Teatro Tel. Evergreen 4-6864

Fotografas
Fraukiu paveikslus familijų, vestuvių kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp Broadway ir Stone Ave prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

F. W. Shalins
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto
Tel. Virginia 7-1100

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
Stanley Rutkūnas, savininkas
282 Union Ave
BROOKLYN, N. Y.
Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne
Pakaštienos pietai šeštadieniais, sekmadieniais ir legalėse šventėse
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
Tel. EVergreen 4-9612

LAISVĖS SUVAŽIAVIMAS IR BANKIETAS
BUS PIRMAS DIDELIS DALYKAS 1944 METAIS
Įvyks Sausio-January 30
Suvažiavimas Prasidės 10 Valandą Ryto.
Bankietas Prasidės 6-tą Valandą Vakare.
BUS GRAND PARADISE SALĖSE
318 Grand St., kamp. Havemeyer St., Brooklyn
Bus gera vakarienė, puiki programa ir šokiai.
Įžanga: Bankietui $2.25; vien tik šokiam — 55c.
valdžios taksai įskaityti
PRAŠOME IŠ ANKSTO ĮSIGYTI BILIETUS

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto. Nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.
TELEFONAS EVERGREEN 7-1661

PIRKITE ANKSTI
$1 holds any article until Christmas!
BULOVA
The Gift of a Lifetime!
GODDESS of TIME 17 jewels
$37.50
Didelis pasirinkimas pasidabinimo Setų nuo $1.95 ir aukštyn.
Ekspertas laikrodžių ir džiūlerių taisytojas
Daimontus įdedame jums belaukiant
$3.00
$25.00
Prices Subject to Federal Tax
ROBERT LIPTON
JEWELER
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 2-2173 Atdara vakarais.